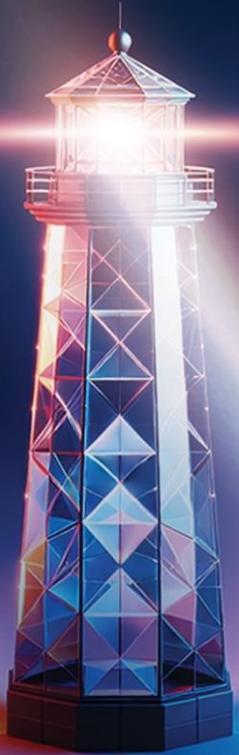

صنعت سنج صادرات ۲

گزارش صنعت خودروی ایران

آمارها و روندهای کلی صنعت، صادرات و بازیگران برتر

ILIA&

IRAN
EXPO

6th IRAN
EXPO
2024

ششمین دوره‌ی ایران اکسپو

اردیبهشت ۱۴۰۳

شرکت ایلیا: تهران، سال ۱۴۰۳.
این گزارش توسط شرکت مشاوره مدیریت ایلیا در ایران تهیه شده و کلیه حقوق آن متعلق به شرکت ایلیا است. برای همین استفاده از چهارچوب، محتوا و طراحی این گزارش بدون کسب مجوز از این شرکت خلاف قوانین تجاری جمهوری اسلامی ایران است.
شرکت ایلیا: تهران، ایران.

صنعت‌سنج، سنج‌های برای عملکرد صنایع ایران

تدوین گزارش‌های صنعت از اوایل قرن بیستم توسط تشکل‌ها، شرکت‌های تحقیقاتی و انجمن‌های صنوف مختلف تجاری در دنیا شروع شد. این گزارش‌ها با گرد هم آوردن داده‌های معتبر و ارائه‌ی رهیافت‌های مبتنی بر داده، به عنوان رکن اصلی **تصمیم‌گیری آگاهانه کسب‌وکارها** عمل کرده‌اند. این گزارش‌های اولیه، که اغلب بر آمار تولید و روندهای بازار متمرکز بودند، زیربنایی را برای تحلیل‌های جامع امروزی بنا نهادند.

با گذشت زمان، کارکرد گزارش‌های صنعت به طور قابل توجهی تکامل یافته است. **شرکت‌های مشاوره مدیریت پیشگام** مانند مکنزی (McKinsey)، گروه مشاوره بوستون (BCG) و بین (Bain) به عنوان رهبران این حوزه ظهور کردند. گزارش‌های این شرکت‌ها که به خاطر مراجعه‌های متعدد و متنوع بازیگران اصلی هر صنعت به آن‌ها تهیه می‌شود، مبتنی بر **داده‌های دقیق و تجربه‌های عملیاتی** هستند و به نحوی نبض هر صنعت را به دقت نشان می‌دهند و پویایی‌های پیچیده بازار را برای مخاطب عرضه می‌کنند.

در کنار این سه غول صنعت مشاوره مدیریت، شرکت‌های مشاوره مدیریت کوچک‌تر (boutique consultancies) نیز در زمینه‌ی تولید این گزارش‌ها فعالند. این شرکت‌ها که عمدتاً بر تعداد محدودتری صنعت متمرکزند، دیدگاه‌ها و تجربه‌های عمیق و کاربردی خود را در قالب گزارش صنایع تخصصی‌شان ارائه می‌کنند؛ مثل Avalere Health در صنعت بهداشت، Gartner در فناوری، Wood Mackenzie در نفت و گاز و Celent در امور مالی. گزارش‌های آن‌ها به دور از تحلیل‌های سطحی، عمیقاً به **جزئیات پیچیده هر صنعت** می‌پردازند. این تمرکز عمیق، به آن‌ها امکان می‌دهد تا بینش‌های هدفمند و توصیه‌های عملی ارائه دهند که **متناسب** با چالش‌ها و فرصت‌های خاص با کسب‌وکارهای درون صنعت تخصصی آن‌ها باشد.

مجموعه حاضر از گزارش‌های صنعت، تحت عنوان **صنعت‌سنج**، فصل جدیدی را در **توانمندسازی کسب‌وکارهای ایرانی و تقویت تصمیم‌گیری آگاهانه** برای سرمایه‌گذاران و شرکت‌های بین‌المللی رقم می‌زند. **صنعت‌سنج** را که توسط شرکت مشاوره مدیریت ایلیا تدوین شده، می‌توان **تجمیعی** از داده‌های هر صنعت از **مراکز اصلی انتشار داده‌های** مربوط به آن صنعت دانست.

صنعت‌سنج صادرات اولین سری از این گزارش‌هاست که همزمان با **ششمین نمایشگاه ایران-اکسپو** در سال ۱۴۰۳ منتشر می‌شود. این سری به ارائه‌ی اجمالی **هفت صنعت** کلیدی ایران به دو زبان فارسی و انگلیسی می‌پردازد و شامل چهار بخش اصلی است: (۱) نگاهی به **اقتصاد کلان** ایران، (۲) **آمارها و روندهای کلی صنعت**، (۳) **آمار صادرات** و (۴) **بازیگران برتر**.

ما بر این باوریم که این سری به عنوان **سکوئی برای نسخه‌های آینده** عمل خواهد کرد، که با جزئیات و تحقیقات عمیق‌تر همراه خواهند بود و می‌تواند شامل مواردی چون موضوعات زیر باشد:

- **بینش‌های عمیق:** اگرچه این نسخه اولیه، نمای کلی ارزشمندی از هفت صنعت کلیدی ایران ارائه می‌دهد، اما محدودیت‌هایی دارد که عمدتاً ناشی از زمان محدود در تهیه و تدوین این سری بوده است. **ایلیا** علاقمند است برای ارائه سری‌های آتی **صنعت‌سنج**، با کیفیتی بالاتر و رهیافت‌هایی عملیاتی‌تر، با **بازیگران پیشرو** هر صنعت همکاری کند. طبعاً چنین همکاری ارزشمندی، بر عمق و غنای سری‌های بعدی این گزارش‌ها خواهد افزود.
  - **مزیت ترازبایی (Benchmarking):** مقایسه‌های محلی و جهانی با تمرکز بر معیارهای مشخص عملکرد، یکی از ارکان اصلی ارزش‌آفرینی سری‌های بعدی **صنعت‌سنج** خواهد بود. این مورد باعث می‌شود کسب‌وکارهای ایرانی، با دانش عمیق‌تری نسبت به **همتاان** منطقه‌ای و جهانی به رقابت بپردازند.
  - **عملکرد در بازارهای مالی:** در حال حاضر، اکثر گزارش‌های موجود در بازار عمدتاً به بررسی عملکرد مالی شرکت‌های بورسی فعال در هر صنعت می‌پردازند که این سری از **صنعت‌سنج** به این عنوان نمی‌پردازد و می‌تواند بخش مهمی از گزارش‌های آتی صنعت‌سنج باشد.
- خوشحال می‌شویم که **نظرات و پیشنهادات** شما را دریافت کنیم و از آن‌ها برای بهبود گزارش‌های آتی استفاده کنیم.

ما در **ایلیا** از طریق **صنعت‌سنج**، به دنبال پر کردن شکاف **بین داده‌ها و رهیافت‌های عملیاتی** برای کاربرست در دنیای واقعی هستیم. **صنعت‌سنج** در بهینه‌ترین حالت، مرجعی خواهد بود برای **کسب‌وکارهای ایرانی** تا درک واضحی از **فضای کلان صنایع** خود در **ایران و منطقه** و **جهان** به دست آورند. هم‌چنین این گزارش می‌تواند به عنوان منبع جامعی برای **سرمایه‌گذاران و شرکت‌های خارجی** باشد تا با نهمتگی‌های اقتصاد ایران و نقش کلیدی که می‌تواند در بازار جهانی ایفا کند، آشنا شوند.

امیدواریم **صنعت‌سنج** بتواند بازتاب‌دهنده‌ی خوبی از اقتصاد ایران و راهنمای قابل اعتمادی برای فعالین و پژوهشگران و علاقمندان باشد.

صنعت سنج صادرات همزمان با ششمین دوره ایران اکسپو برای هفت صنعت تهیه شده است

خلاصه مدیریتی

این گزارش، صنعت‌سنج خودرو است که به بررسی اجمالی صنعت خودروی ایران در چهار بخش کلی می‌پردازد:

بخش یک - نگاهی به اقتصاد کلان ایران

- در میان بخش‌های اصلی تولید ناخالص داخلی، بین سال‌های ۱۴۰۱-۱۳۹۰، بیشترین نرخ رشد مرکب سالانه به ترتیب مربوط به خدمات (۴٪)، کشاورزی (۲٪)، صنعت و معدن (۱٪) بوده و نفت و گاز با نرخ ۴٪- افت داشته است

بخش دو - آمارها و روندهای کلی خودرو

- در سال ۱۳۹۹، صنعت خودروسازی ایران ۳٪ از کل بنگاه‌های صنعتی، ۹٪ نیروی کار صنعتی را به خود اختصاص داده و ۶٫۷٪ در ارزش تولید سهم داشته است
- ایران در سال ۱۴۰۱ در بین ۱۶ کشور برتر از نظر میزان تولید خودرو قرار گرفت
- در حال حاضر تولید خودرو نزدیک به سطح تولید در سال ۱۳۹۵ است و خودروهای سواری به عنوان خودروهای غالب ۸۸٪ از کل تولید را در سال ۱۴۰۱ تشکیل می‌دهند که در مقایسه با جهان سهم به نسبت بالاتری از سبد کل تولید را دارند
- بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱، تولید خودروهای سواری دچار نوساناتی شد و از سال ۱۳۹۸ نشانه‌هایی از بهبود را نشان داد
- تقریباً نیمی از خانواده‌های ایرانی خودرو شخصی ندارند که نشان‌دهنده کمبود قابل توجه خودرو است

بخش سه - صادرات خودرو

- حجم صادرات خودرو ایران با نرخ رشد مرکب سالانه ۱٪ افزایش یافته در حالی که ارزش صادرات ۴٪ در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ کاهش داشته که نشان‌دهنده قیمت‌های پایین‌تر یا فروش کالاهای با ارزش کمتر است
- عراق با خرید ۳۴۰۶ میلیون دلار محصول در سال ۱۴۰۱ که ۳۰٪ ارزش کل صادرات را شامل می‌شود، مقصد اصلی صادرات خودرویی ایران بوده است
- سبد صادراتی ایران در سال ۱۴۰۱ تحول شگرفی داشته است: در حالی که سهم ونزوتلا از ارزش صادرات سال ۱۴۰۰ حدود ۱٪ بوده، در سال ۱۴۰۱ به ۲۴٪ رسیده است

بخش چهار - بازیکنان برتر خودرو

- بر اساس IMI-۵۰۰ (نسخه ۱۴۰۱) چهار بازیگر برتر صنعت خودرو عبارتند از: (۱) ایران خودرو، (۲) سایپا، (۳) ایران خودرو دیزل، (۴) بهمن
- خودروسازانی که تولیدات کمتری دارند، نرخ رشد بسیار بالاتری دارند که نشان‌دهنده بازیگران نوظهور جدید و رقابت بالاتر در سال‌های آتی صنعت خودرو است

نگاهی به اقتصاد کلان
ایران

بخش

۱

آمارها و روندهای کلی
خودرو

بخش

۲

صادرات خودرو

بخش

۳

بازیگران برتر
خودرو

بخش

۴

درباره‌ی ایران اکسپو و
ایلپا

بخش

۵

پیوستها

بخش

۶

نگاهی به اقتصاد کلان ایران

ایران با حدود ۸۶ میلیون جمعیت، در طول سالیان اخیر با نرخ رشد پایین و نرخ تورم و بیکاری به نسبت بالایی مواجه بوده است

قیمت‌ها (۱۴۰۲)

تورم نقطه به نقطه
اسفند ۱۴۰۲
شاخص
مصرف‌کننده **۴۰/۷%**

تورم سالانه
(۱۳۹۰-۱۴۰۲)
شاخص
مصرف‌کننده **۲۷/۲%**

تورم نقطه به نقطه
اسفند ۱۴۰۲
شاخص
تولیدکننده **۴۳/۸%**

تورم سالانه
(۱۳۹۰-۱۴۰۲)
شاخص
تولیدکننده **۲۸/۸%**

تولید ناخالص داخلی^۱ (۱۴۰۱)

۴۸۷/۵ میلیارد دلار
(به قیمت ثابت ۱۳۹۴)

۱/۶% نرخ رشد مرکب سالانه
(۱۳۹۰-۱۴۰۱)

جمعیت (۱۴۰۲)

۸۵/۶ میلیون نفر

۳۴ سال میانگین سن جمعیت

بازار کار (۱۴۰۲)

۸/۶% نرخ بیکاری

۴۱/۵% نرخ مشارکت نیروی کار

• برای واقعی کردن ارقام، ما عمدتاً از **نرخ نیما** برای تبدیل استفاده کرده‌ایم که به نحوی که تولیدکنندگان و صاحبان کسب‌وکار با آن کار می‌کنند نزدیک‌تر است (لطفاً به **پیوست** مراجعه فرمایید)

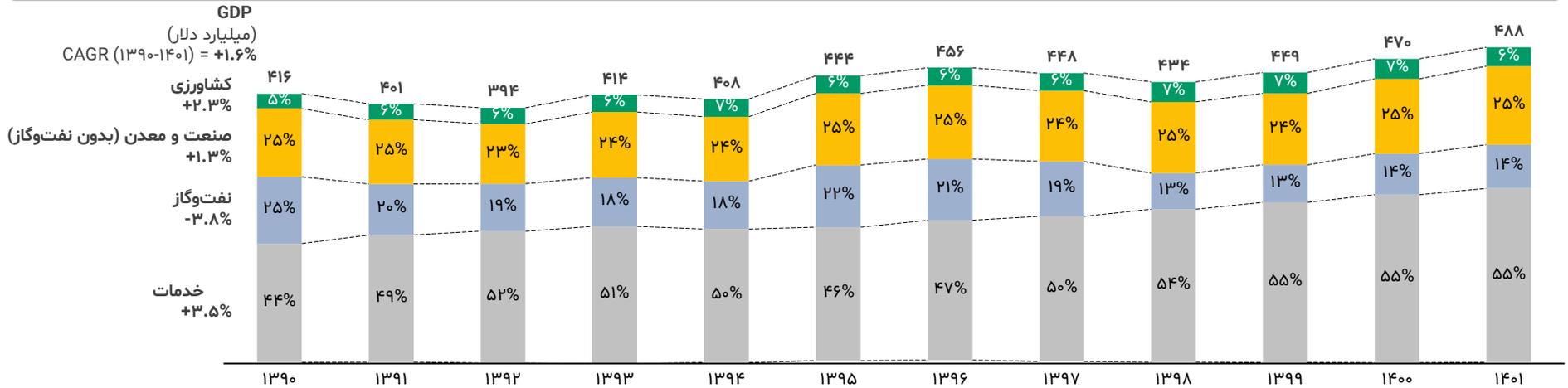
• در طول گزارش تا جایی که امکان مقایسه از بین نرود، سعی کرده‌ایم اعداد را گرد کنیم

• با وجود تفاوت، برای انسجام و سادگی، در تمام گزارش‌ها یک سال شمسی را معادل یک سال میلادی در نظر گرفته‌ایم (به عنوان مثال ۱۴۰۲ = ۲۰۲۳)

(۱) مرکز آمار ایران، ۲) بانک جهانی

سهم بخش خدمات از کل تولید ناخالص داخلی ایران با حدود ۱۱٪ افزایش بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱، به ۵۵٪ در سال ۱۴۰۱ رسیده که این ناشی از کاهش سهم نفت و گاز در همین دوره بوده است

سهم بخش‌های اصلی تولید ناخالص داخلی ایران بین سال‌های ۱۳۹۰-۱۴۰۱

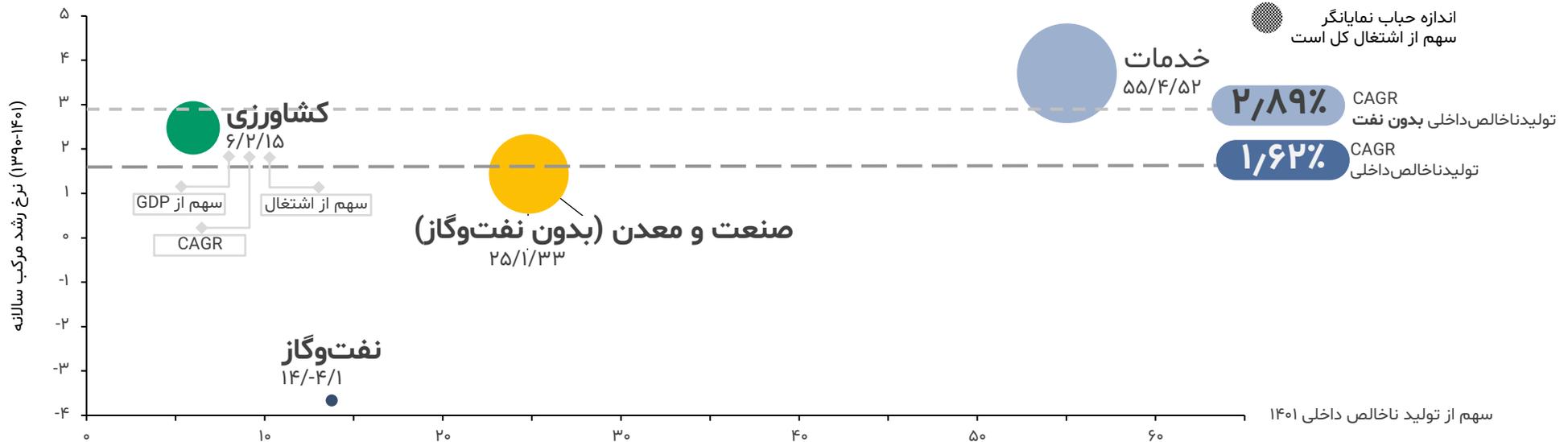
نکات

- با توجه به پیچیدگی‌های مربوط به انتخاب نرخ ارز برای تبدیل GDP و برای آن‌که بتوانیم یک نمای کلی از اقتصاد ایران به دست آوریم، نمودار فوق را از ترکیب داده‌های دو منبع به دست آورده‌ایم:
- **مرکز آمار ایران:** سهم هر بخش از تولید ناخالص داخلی اعلام شده توسط مرکز آمار به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰
- **بانک جهانی:** تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت سال ۲۰۱۵
- **سهم بخش کشاورزی و صنایع (به جز نفت و گاز) از تولید ناخالص داخلی طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ به ترتیب در حدود ۶٪ و ۲۵٪ ثابت باقی مانده است**
- در همین دوره، بخش خدمات ایران با نرخ رشد مرکب سالانه (CAGR) ۳٫۵٪ افزایش یافت، در حالی که نفت و گاز با نرخ رشد مرکب سالانه ۳٫۸٪ کاهش داشت و خدمات را به نیمی از تولید ناخالص داخلی تبدیل کرد
- پس از سال ۱۳۹۹، اقتصاد ایران توانست بعد از افتی که از سال ۹۶ تا ۹۸ اتفاق افتاد، اندکی رشد یابد
- بار اصلی این رشد (۶۲٪) مربوط به رشد در بخش خدمات بوده است

(۱) مرکز آمار ایران، تولید ناخالص ملی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰ (۲) بانک جهانی

در میان بخش‌های اصلی تولید ناخالص داخلی، بین سال‌های ۱۳۹۰-۱۴۰۱، بیشترین نرخ رشد مرکب سالانه به ترتیب مربوط به خدمات (۴٪)، کشاورزی (۲٪)، صنعت و معدن (۱٪) بوده و نفت و گاز با نرخ -۴٪ افت داشته است

نرخ رشد مرکب سالانه و سهم بخش‌های مختلف تولید ناخالص داخلی سال‌های ۱۳۹۰-۱۴۰۱^{۱،۲}

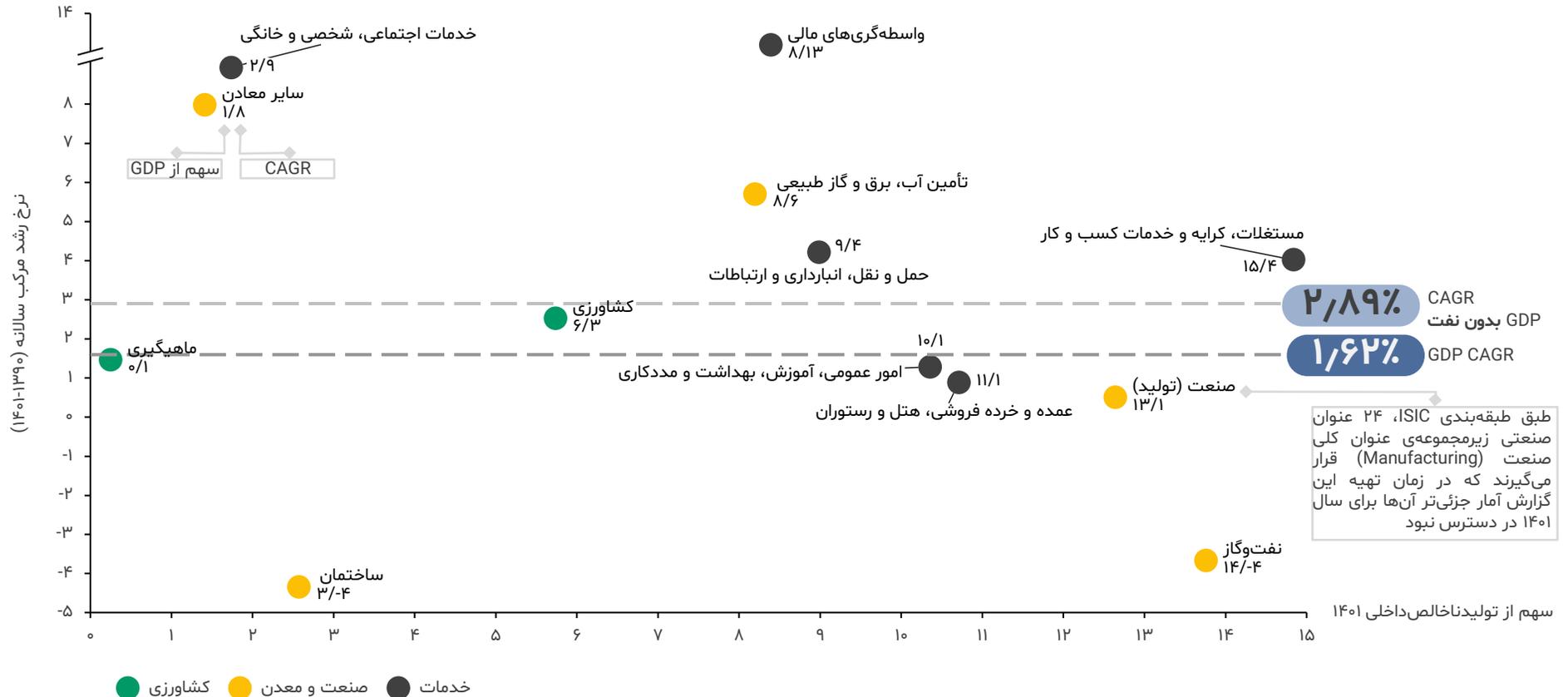
نکات

- این نمودار حبابی، چهار بخش اصلی تولید ناخالص داخلی ایران را بر اساس نرخ رشد سالانه مرکب ۱۰ ساله، سهم از تولید ناخالص داخلی و سهم اشتغال نشان می‌دهد.
- به عنوان مثال، بخش کشاورزی ۶٪ از تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۱ را تشکیل می‌دهد، در دوره ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ با نرخ رشد سالانه مرکب ۶٪ رشد کرده و ۱۵٪ از کل اشتغال را در سال ۱۴۰۱ به خود اختصاص داده است.
- تولید ناخالص داخلی ایران با نفت و بدون نفت به ترتیب با CAGR ۱/۶۲٪ و ۲/۸۹٪ بین ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ رشد کرده است.
- گروه خدمات، نیمی از تولید ناخالص داخلی و اشتغال را تشکیل می‌دهد و با CAGR ۴٪ بین ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ رشد کرده است.
- گروه صنعت و معدن، بیش از یک سوم تولید ناخالص داخلی و اشتغال را شکل می‌دهد و با CAGR -۱٪ بین ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ مواجه بوده است.

(۱) مرکز آمار ایران، تولید ناخالص ملی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰ (۲) مرکز آمار ایران، آمار نیروی کار ۱۴۰۲

واسطه‌گری‌های مالی، حمل‌ونقل و مستغلات پیش‌برنده‌های اصلی رشد بخش خدمات بوده‌اند که به احتمال زیاد به خاطر در امان بودن از نوسانات بین‌المللی و همچنین رشد بالای اقتصاد دیجیتال بوده است

زیربخش‌های مختلف تولید ناخالص داخلی با توجه به نرخ رشد مرکب سالانه و سهم از کل طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۴۰۱^۱

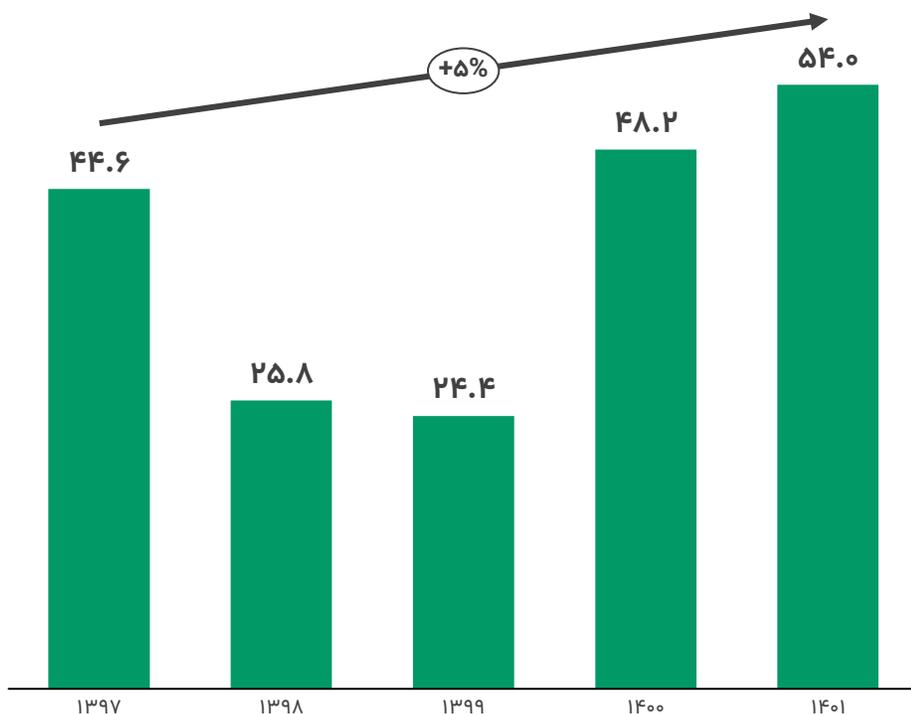
(۱) مرکز آمار ایران، تولید ناخالص ملی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۰ (عناوین طبق طبقه‌بندی ISIC و منطبق با ترجمه ارائه‌شده توسط مرکز آمار است)

بین سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱، حجم کل صادرات غیرنفتی ایران با نرخ رشد مرکب سالانه ۱٪ افزایش یافته ولی در همین زمان ارزش کل صادرات با نرخ ۵٪ رشد کرده است

ارزش کل صادرات

میلیارد دلار

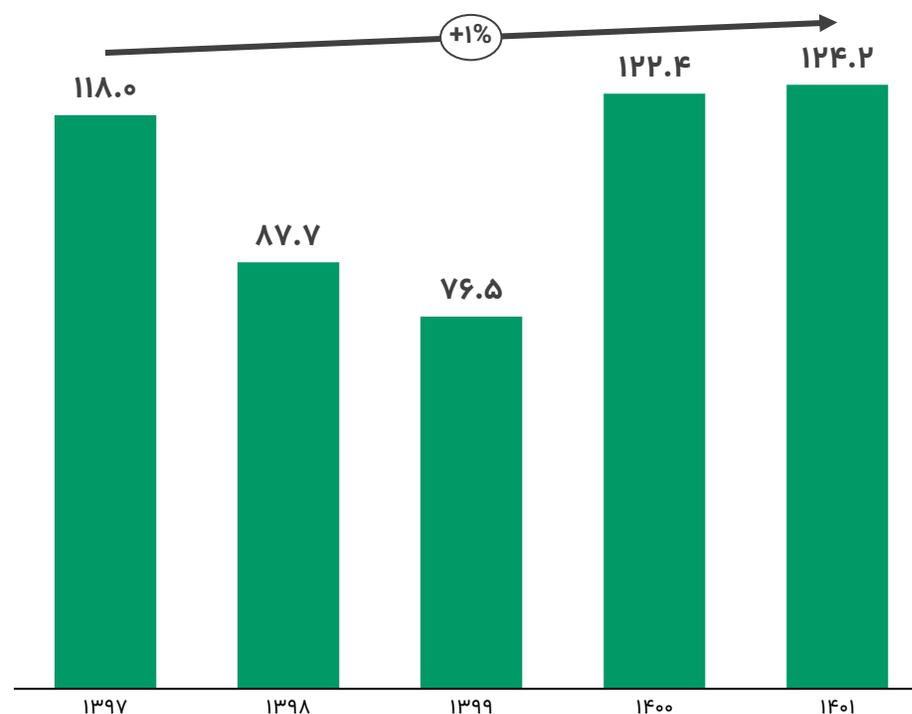
CAGR نرخ رشد مرکب سالانه (۱۳۹۷-۱۴۰۱)

حجم کل صادرات

میلیون تن

CAGR نرخ رشد مرکب سالانه (۱۳۹۷-۱۴۰۱)

(۱) گمرک جمهوری اسلامی ایران (irica.ir) - شامل صادرات غیرنفتی که میعانان و برق را در نظر نمی‌گیرد

آمارها و روندهای کلی خودرو

در سال ۱۳۹۹، بیش از ۳۰ هزار کارگاه صنعتی با حدود ۱/۹ میلیون کارکن، بیش از ۱۴۱ میلیارد دلار تولید و ۴۴ میلیارد دلار ارزش افزوده ایجاد کرده‌اند

یادداشت

- یکی از اصلی‌ترین منابع داده برای این سری از گزارش‌ها، گزارش‌های «کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر» است که سالانه توسط مرکز آمار ایران ارائه می‌شود
- این گزارش عمدتاً مربوط به زیربخش‌های عنوان «صنعت (تولید)» از زیرعنوان‌های «صنایع و معادن» است که یکی از سه رکن اصلی تولید ناخالص داخلی است
- توجه کنید که «صنعت (تولید)» شامل هیچ‌کدام از زیربخش‌های مربوط به نفت و گاز و معدن نمی‌شود
- برای آشنایی دقیق‌تر با «کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر» به اسلاید معرفی آن در پیوست مراجعه فرمایید
- در زمان تهیه این مستند، آخرین سری در دسترس از این گزارش مربوط به سال ۱۳۹۹ بود
- در سال ۱۳۹۹، کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر شامل ۳۰ هزار کارگاه با مجموع ۱.۹ میلیون کارکن و ۱۶ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری است که نهایتاً منجر به ۱۴۱ میلیارد دلار تولید و ۴۴ میلیارد دلار ارزش افزوده شده است
- برای تبدیل به دلار از نرخ ارزهای مندرج در پیوست استفاده شده که ممکن است باعث اختلاف‌هایی در اعداد گزارش‌شده در بخش‌های دیگر گزارش شده باشد

کارگاه‌های صنعتی ۱۳۹۹ در یک نگاه

تعداد کارگاه‌ها ۱۳۹۹	۳۰/۴ هزار	۱/۱% ده ساله CAGR
تعداد کارکنان ۱۳۹۹	۱/۹ میلیون نفر	۱/۵% ده ساله CAGR
سرمایه‌گذاری ۱۳۹۹	۱۶/۴ میلیارد دلار	۰/۸% ده ساله CAGR
ارزش تولید ۱۳۹۹	۱۴۱ میلیارد دلار	-۴/۹% ده ساله CAGR
ارزش افزوده ۱۳۹۹	۴۴/۹ میلیارد دلار	-۲/۷% ده ساله CAGR

در سال ۱۳۹۹، صنعت خودروسازی ایران ۳٪ از کل کارگاه‌های صنعتی، ۹٪ نیروی کار صنعتی و ۶/۷٪ در ارزش تولید را تشکیل داده است

تعداد کارگاه‌های صنعتی^۲
(۱۳۹۹)

۹۸۷

واحد صنعتی

۳/۲٪

سهم از کارگاه‌های صنعتی

تعداد کارکنان
(۱۳۹۹)

۱۷۷

هزار نفر

۹/۴٪

سهم از نیروی کار صنعتی

ارزش تولید
(۱۳۹۹)

۹,۴۰۳

میلیون دلار

۶/۷٪

سهم از کل تولید صنعتی

سرمایه‌گذاری^۱
(۱۳۹۹)

۱,۳۳۶

میلیون دلار

۸/۲٪

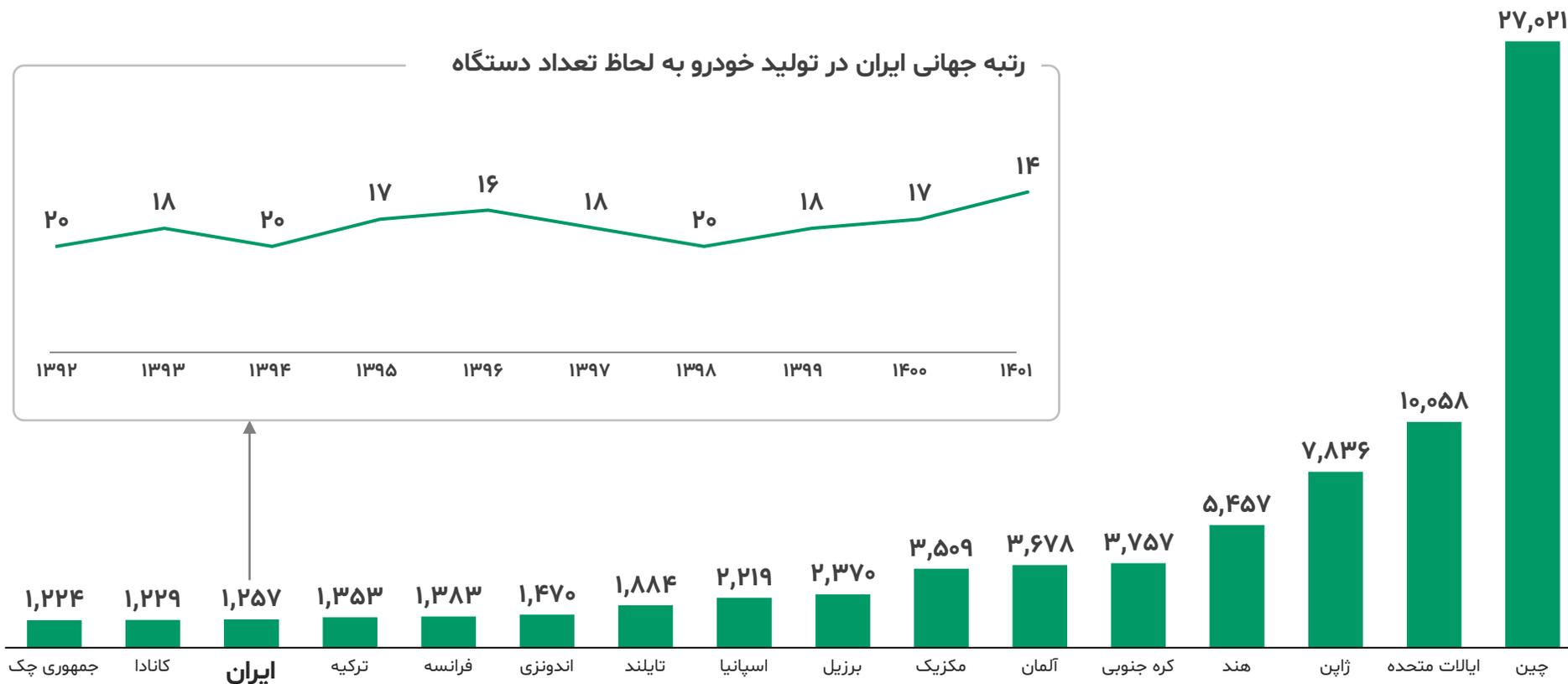
سهم از سرمایه‌گذاری صنعتی

(۱) مرکز آمار ایران (amar.org.ir) (۲) اغلب شرکت‌ها را می‌توان به عنوان شرکت‌های کوچک و متوسط (SME) در نظر گرفت.

طبق گزارش وزارت صمت، ایران در سال ۱۴۰۱ در بین ۱۶ کشور برتر از نظر میزان تولید خودرو قرار گرفت

تولید خودرو در سال ۱۴۰۱

هزار واحد

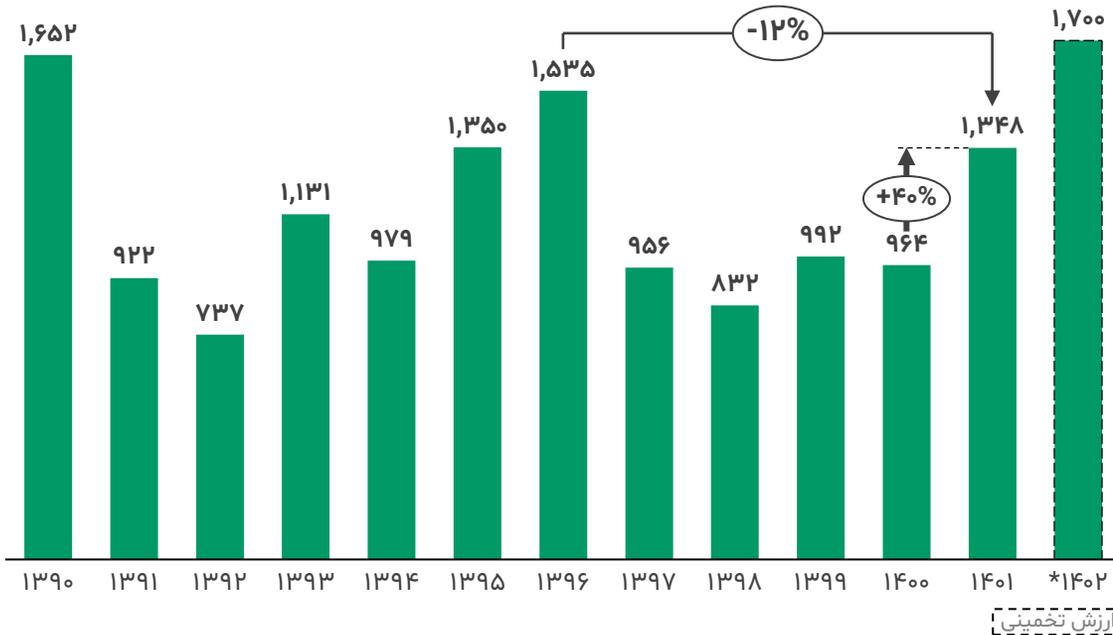

وزارت صنعت، معدن، تجارت ایران، طرحی نو در صنعت خودروی ایران، دفتر صنایع خودرو

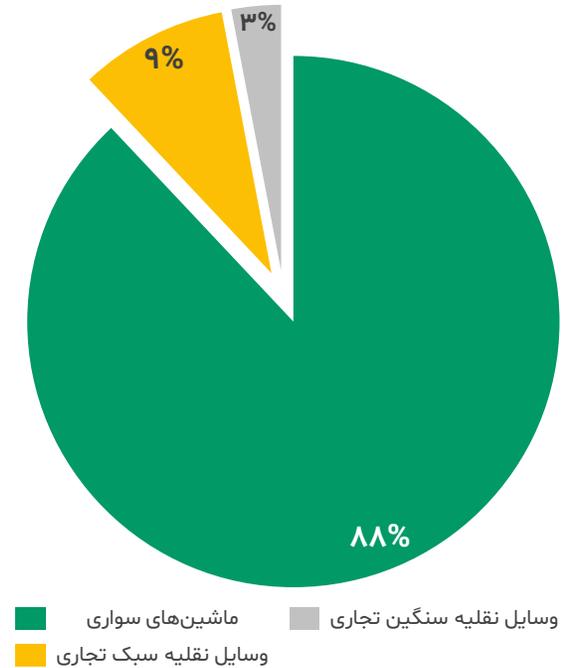
در حال حاضر تولید خودرو نزدیک به سطح تولید در سال ۱۳۹۵ است و خودروهای سواری به عنوان بخش غالب، ۸۸٪ از کل تولید را در سال ۱۴۰۱ تشکیل می‌دهند

تولید سالانه انواع مختلف خودرو

هزار واحد

سهم خودروهای مختلف در سال ۱۴۰۱

نکات

- تولید خودرو در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل یعنی ۱۴۰۰ افزایش چشمگیر ۴۰ درصدی داشته است
- با وجود کاهش قابل توجه تولید خودرو از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸، سطح تولید در سال ۱۴۰۱ کمتر از سال ۱۳۹۶ است
- برآوردها از گزارش وزارت صمت است

وزارت صنعت، معدن، تجارت ایران

چهار دسته اصلی از خودروها بر اساس اندازه و عملکرد وجود دارد

خودرو سواری

وانت

اتوبوس، مینی‌بوس
ون

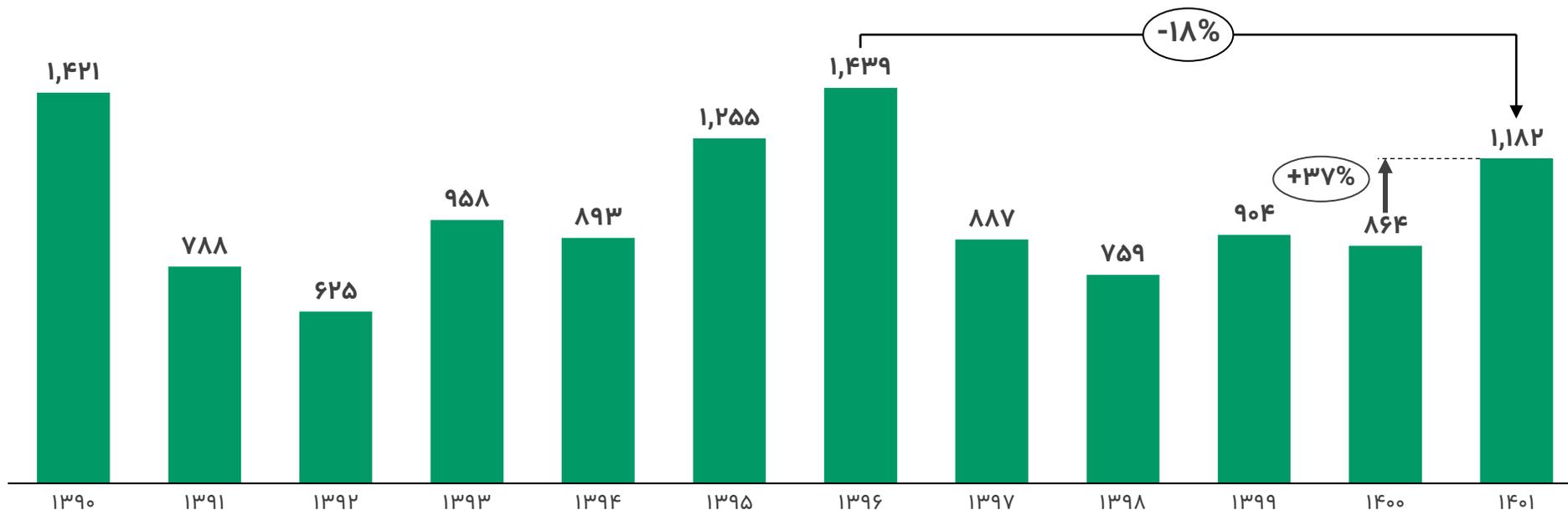
کامیون، کامیونت،
کشنده

بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱، تولید خودروهای سواری دچار نوساناتی شد در حالی که تولید در ایران از سال ۱۳۹۸ نشانه‌هایی از بهبود را نشان داده است

تولید سالانه خودرو مسافری

هزار واحد

نکات

- تولید خودروهای سواری روند ثابتی را دنبال نمی‌کند
- در سال ۱۴۰۱، افزایش قابل توجه ۳۷ درصدی در تولید خودرو در مقایسه با سال ۱۴۰۰ مشاهده می‌شود

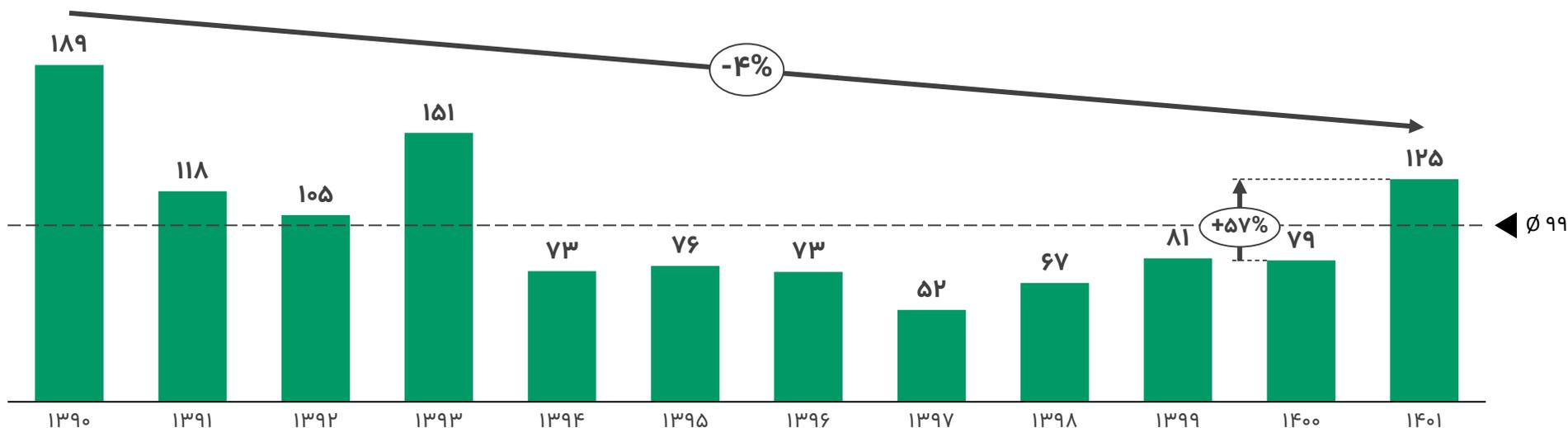
وزارت صنعت، معدن، تجارت ایران

تولید وانت از سال ۱۳۹۴ کمتر از میانگین ۱۲ ساله (۹۹ هزار واحد) بوده که منجر به کسری عرضه در سال ۱۴۰۲ شده است

تولید سالانه وانت هزار واحد

CAGR نرخ رشد مرکب سالانه (۱۳۹۰-۱۴۰۱)

نکات

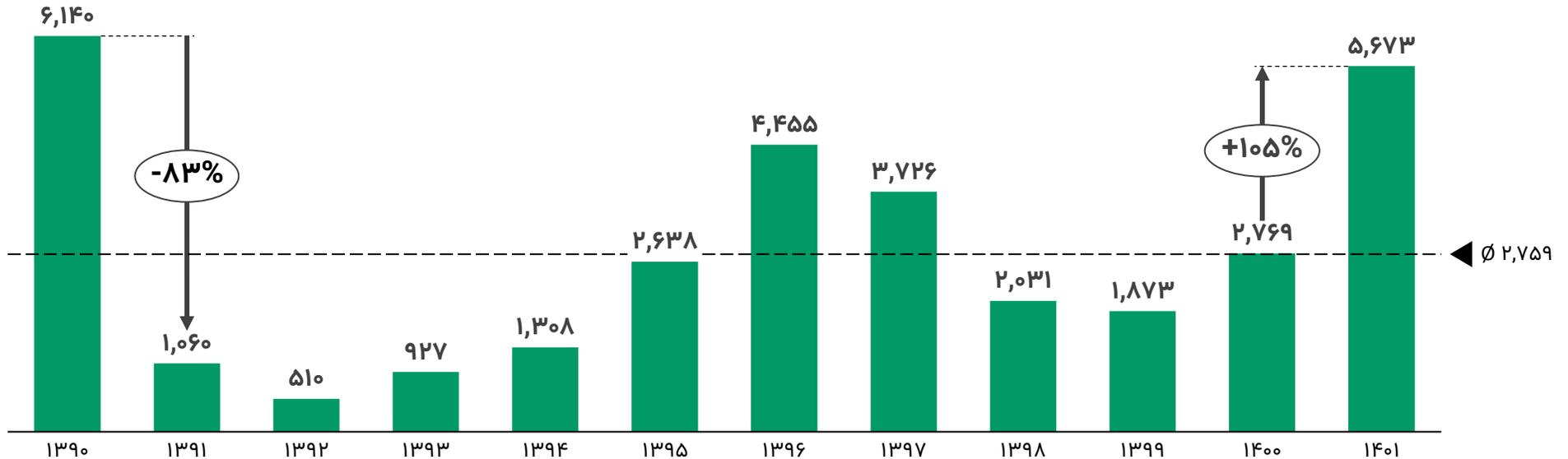
- کمترین تولید وانت در دهه گذشته مربوط به سال ۱۳۹۷ بود
- تولید وانت از سال ۱۴۰۰ به ۱۴۰۱ به میزان ۵۷٪ افزایش یافته است
- به غیر از سال ۱۳۹۳، تولید وانت از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ به طور پیوسته کاهش یافته است

وزارت صنعت، معدن، تجارت ایران

در حالی که تولید اتوبوس، مینی‌بوس و ون در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۳۹۰ کمتر است، از سال ۱۳۹۹ افزایش قابل توجهی در تولید این گروه مشاهده شده است

تولید سالانه اتوبوس، مینی‌بوس و ون
واحد

نکات

- شدیدترین تغییر در تولید اتوبوس، مینی‌بوس و وانت از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۱ با ۸۳٪ کاهش رخ داده و در سال ۱۳۹۲ به پایین‌ترین میزان خود رسیده است
- تولید از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ افزایش یافته اما از ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹ کاهش یافته است
- با افزایش قابل توجه ۱۰۵ درصدی، تولید در سال ۱۴۰۱ به دستگاہ افزایش یافته است

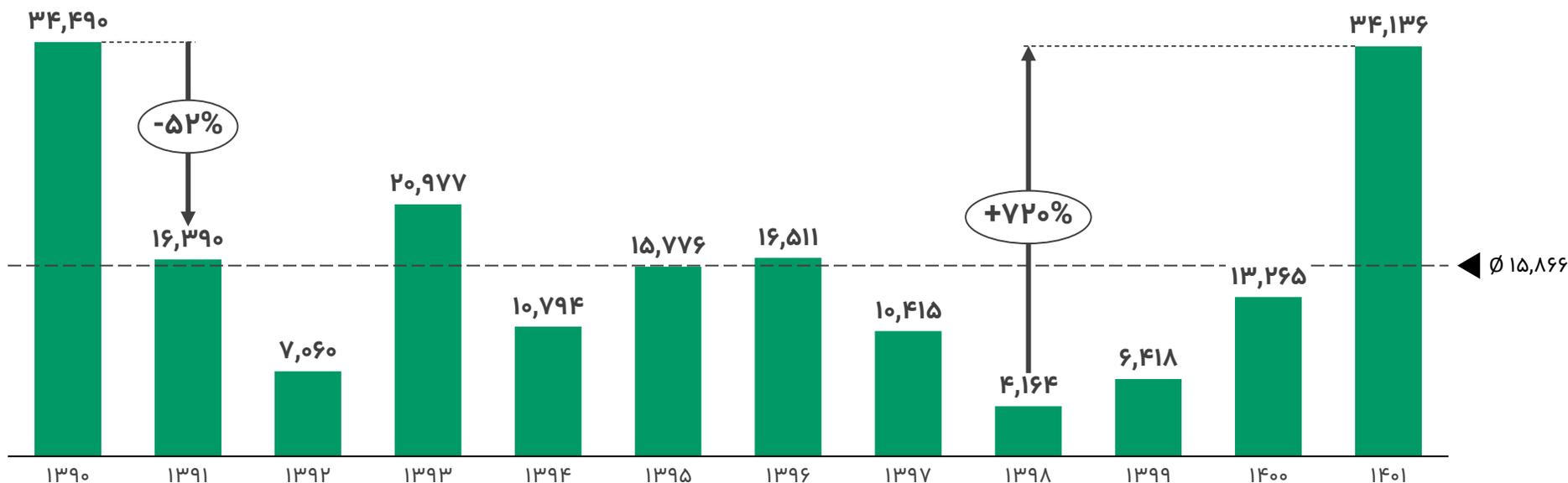
وزارت صنعت، معدن، تجارت ایران

تولید انواع کامیون از سال ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱ افزایش شدیدی داشته و تقریباً به سطح سال ۱۳۹۰ رسیده است

تولید سالانه کامیون، کامیونت و کشنده

واحد

نکات

- تولید کامیون از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۱ کاهش قابل توجه ۵۲ درصدی را تجربه کرد
- سال ۱۳۹۸ کمترین تولید کامیون را با مجموع ۴,۱۶۴ دستگاه ثبت کرد
- تولید کامیون از سال ۱۳۹۸ به طور پیوسته افزایش یافته است
- تولید کامیون در سال ۱۴۰۱ هشت برابر بیشتر از سال ۱۳۹۸ بود

وزارت صنعت، معدن، تجارت ایران

تقریباً نیمی از خانواده‌های ایرانی خودروی شخصی ندارند که نشان‌دهنده کمبود قابل توجه خودرو است

۴۶,۳%

از خانورهای ایرانی،
خودروی شخصی ندارند

۱۵,۳۸۸,۵۹۸
خانوار دارای خودروی شخصی

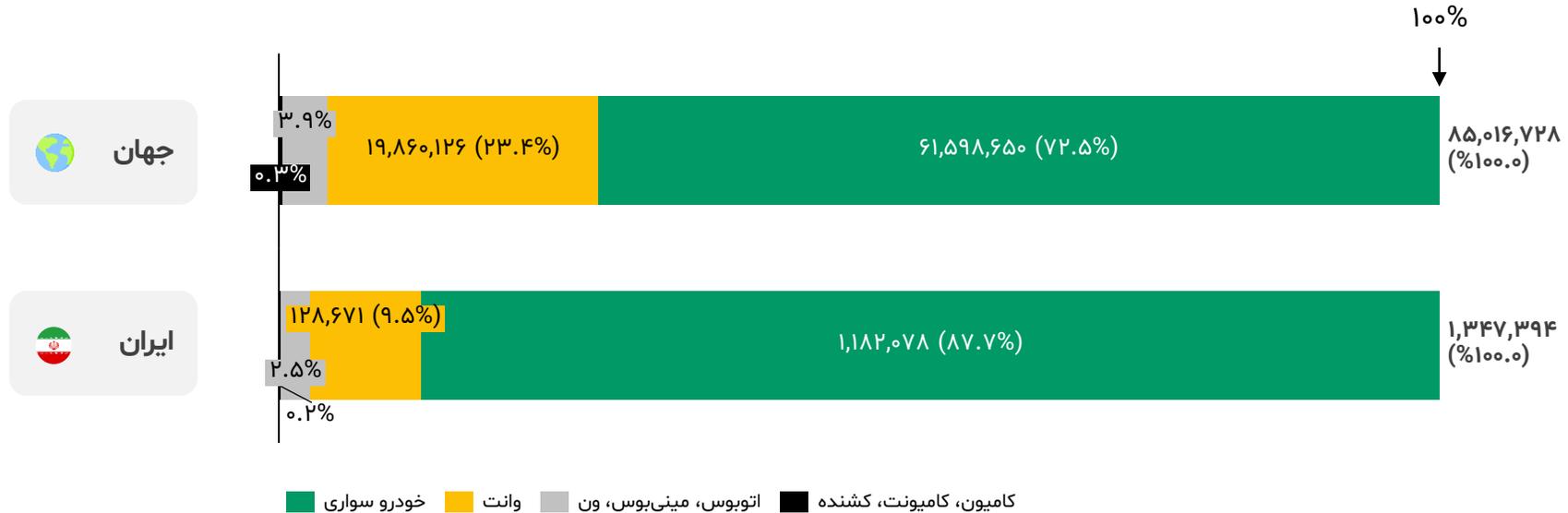
۱۳,۲۷۶,۱۸۲
خانوار بدون خودروی شخصی

۲۲,۰۳۴,۶۹۷
مجموع تعداد خودروهای شخصی
در ایران

در ایران، سهم خودروهای سواری از کل تولید خودرو بیشتر از این نسبت در جهان است در حالی که سهم وانت‌بارها از کل خودروهای تولید شده در جهان کمتر است

تولید کل انواع خودرو در ایران و جهان
واحد

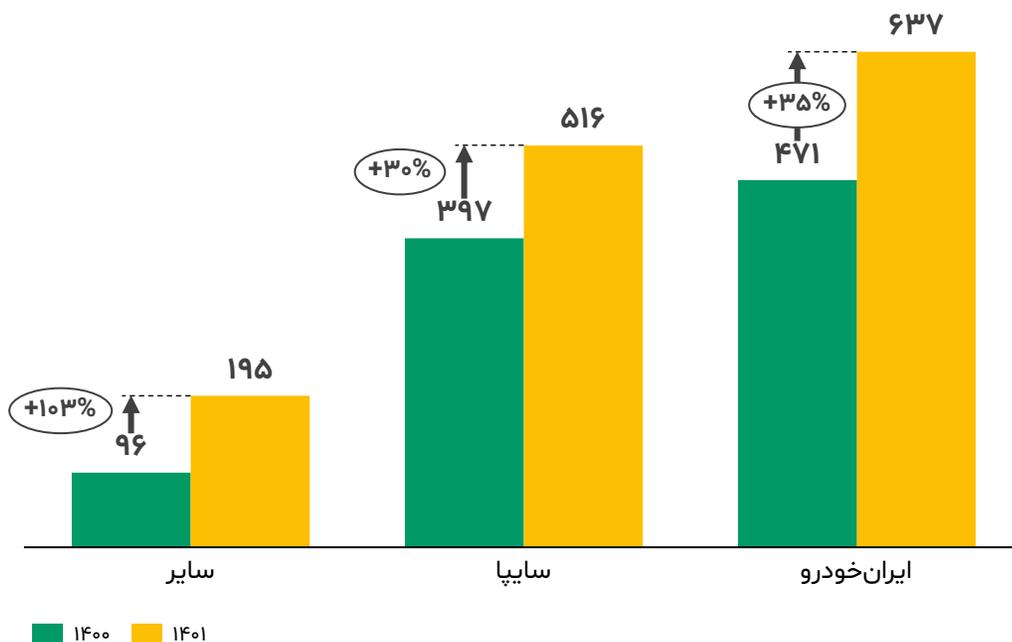
نکات

- خودروهای سواری 72٪ از کل تولید خودرو در سراسر جهان را تشکیل می‌دهند، در حالی که سهم آن‌ها در ایران (88٪) به میزان قابل توجهی بالاتر است
- در سطح جهان، وانت بارها 23٪ از کل خودروهای تولید شده را تشکیل می‌دهند، در حالی که سهم آن‌ها در ایران تنها 9/5٪ است
- مجموع تولید اتوبوس، مینی‌بوس و وانت 3/9٪ از کل تولید خودرو در جهان را تشکیل می‌دهد، در حالی که در ایران، این گروه 2/5٪ از کل تولید خودرو را تشکیل می‌دهد

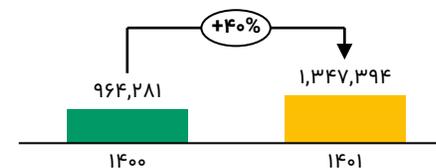
وزارت صنعت، معدن، تجارت ایران

ایران خودرو و سایپا دو خودروساز بزرگ ایران هستند که مجموعاً بیش از ۸۰٪ از کل خودروهای کشور را تولید می‌کنند

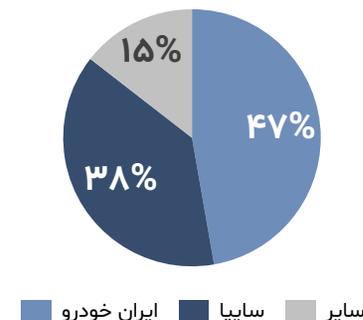
تغییر در حجم تولید خودروسازان در مقایسه با سال ۱۴۰۰
هزار

تولید خودرو ۱۴۰۰-۱۴۰۱

سهم بازیگران اصلی در تولید ۱۴۰۱

نکات

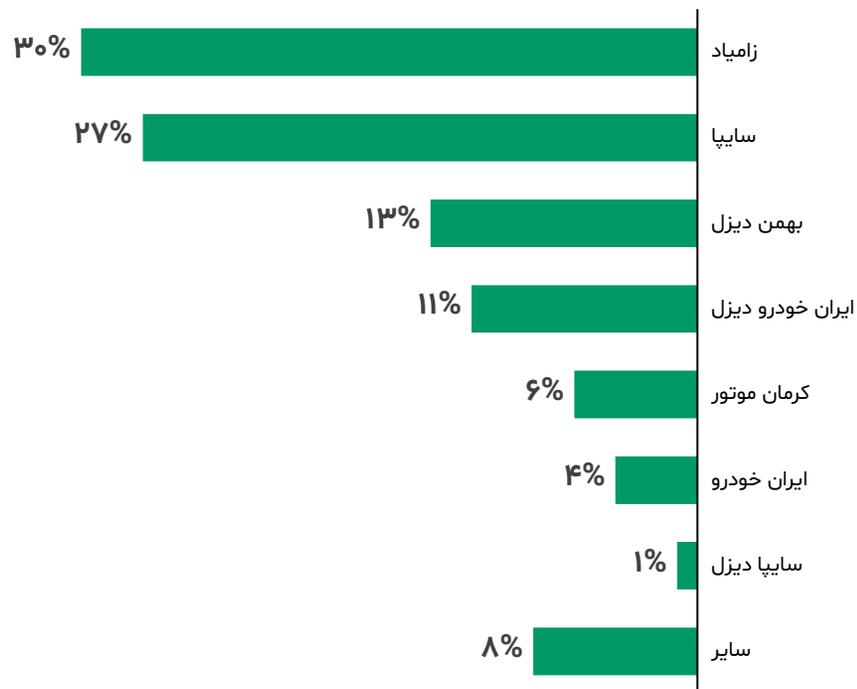
- در سال ۱۴۰۱، تولید خودرو به یک میلیون و ۳۴۷ هزار دستگاه رسید که نسبت به سال ۱۴۰۰ به میزان ۴۰٪ افزایش قابل توجه داشته است
- تولید سایر بازیگران به صورت تجمعی بین سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ بیش از دو برابر شده که به مراتب بالاتر از رشد ایران خودرو و سایپا است

وزارت صنعت، معدن، تجارت ایران

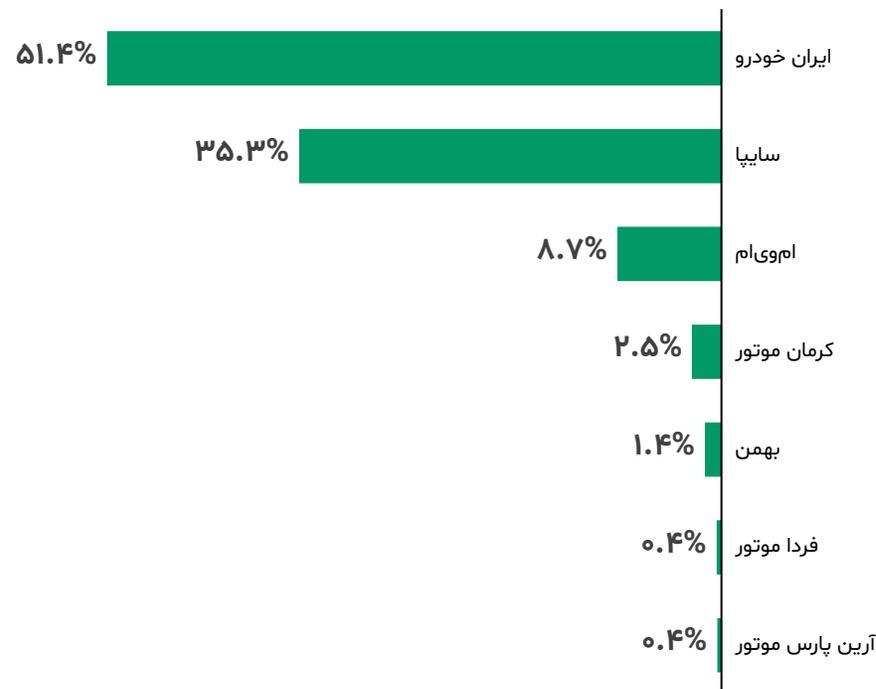
ایران خودرو با سهم ۵۱٪ و زامیاد با سهم ۳۰٪ پیشروترین خودروسازان خودروهای سواری و تجاری در بازار ایران هستند

سهم بازار تولیدکنندگان مختلف خودرو در ایران

خودروهای تجاری

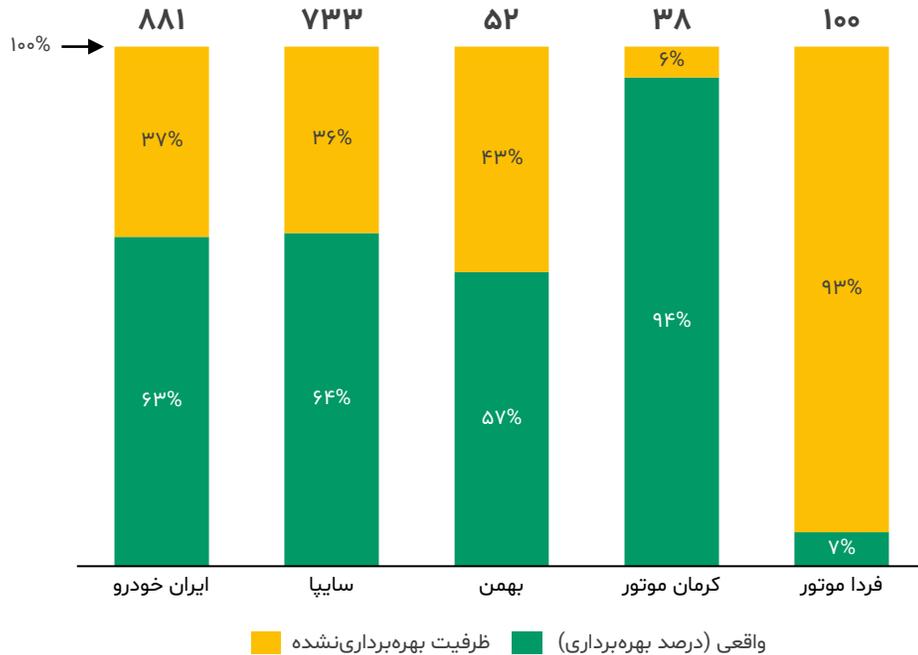

خودروهای سواری

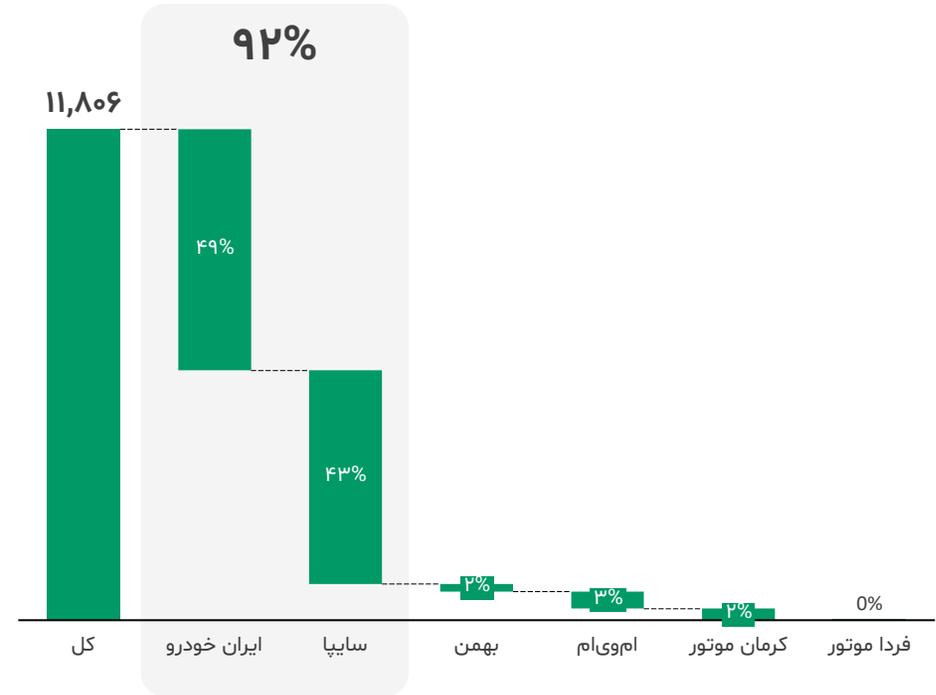

ایران خودرو و سایپا مجموعاً بیش از ۹۰٪ از کل خودروهای سواری ایران را تولید می‌کنند، علی‌رغم این‌که تنها از حدود ۶۰٪ ظرفیت خود استفاده می‌کنند

تولید خودروسازان و ظرفیت آن‌ها در ۱۴۰۱
هزار واحد

تفکیک کل تولید در سال ۱۳۹۰-۱۴۰۰
هزار واحد

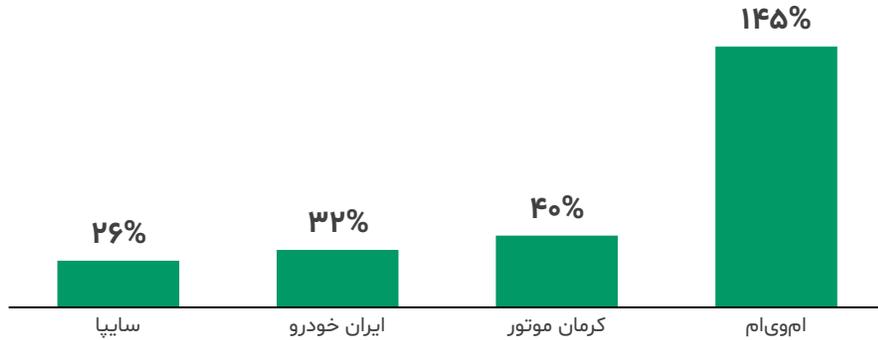
نکات

- توجه داشته باشید که فردا موتورز تازه تاسیس است و در سال‌های بعد به میزان بهره‌برداری بالاتری خواهد رسید

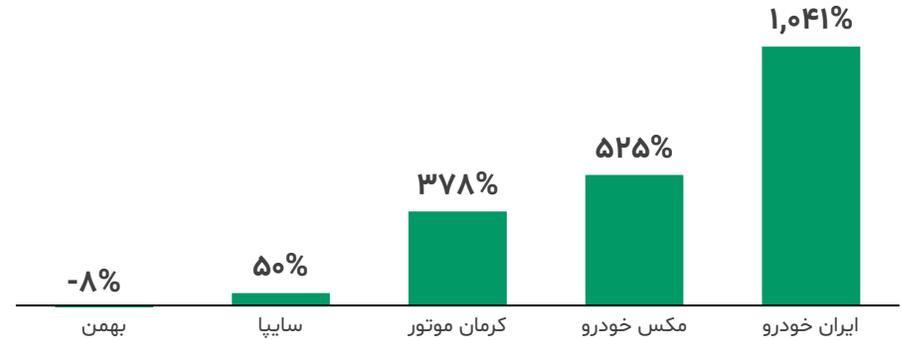
تمامی خودروهای سنگین در سال ۱۴۰۱ رشد بیش از دوبرابر (بالای ۱۰۰٪) را تجربه کرده‌اند

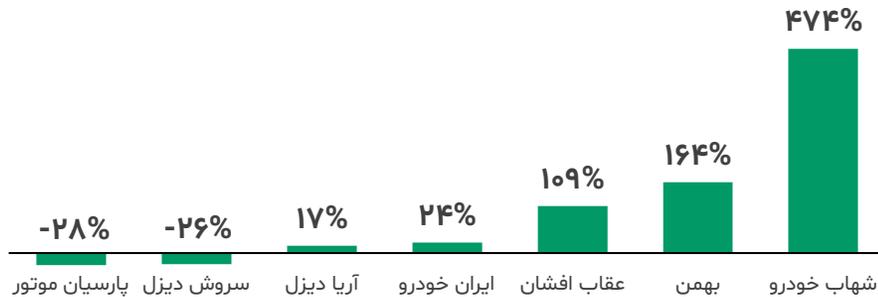
تولیدکنندگان عمده خودرو سواری، رشد تولید در ۱۴۰۱-۱۴۰۰

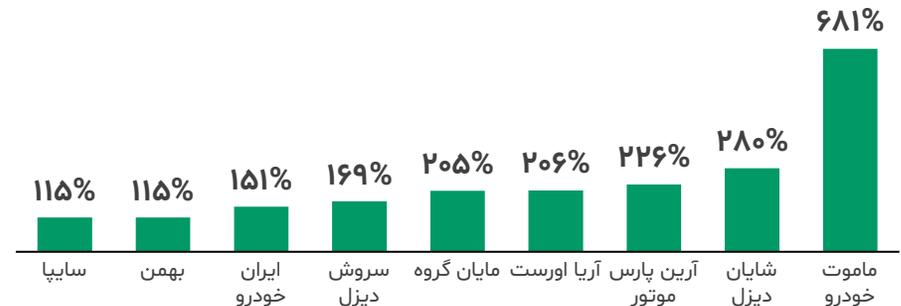
تولیدکنندگان عمده وانت، رشد تولید در ۱۴۰۱-۱۴۰۰

تولیدکنندگان عمده اتوبوس و مینی‌بوس، رشد تولید در ۱۴۰۱-۱۴۰۰

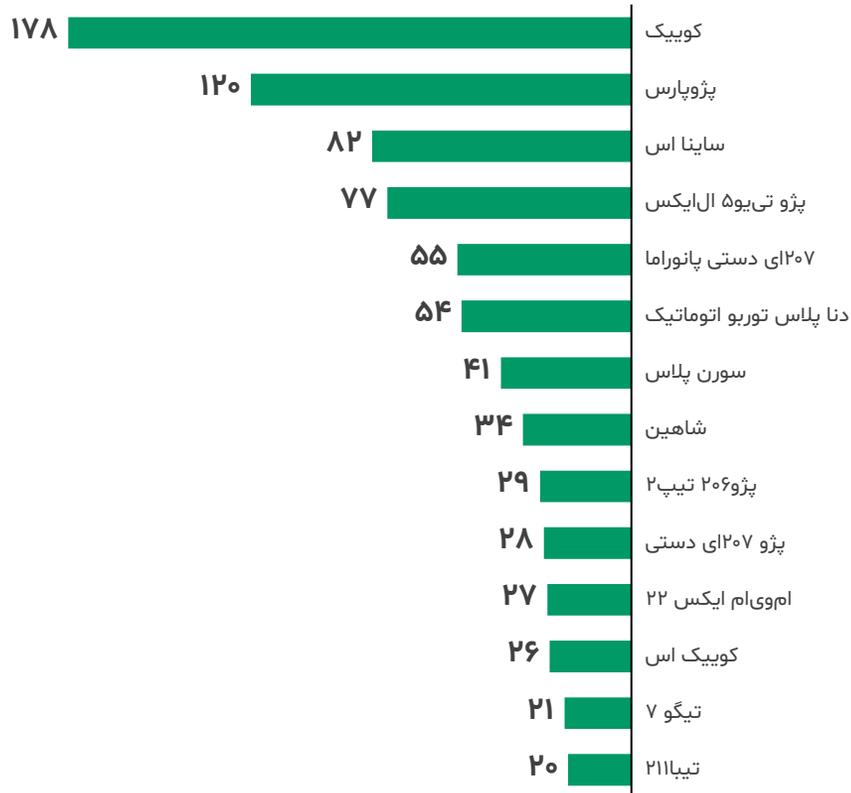
تولیدکنندگان عمده خودرو سنگین، رشد تولید در ۱۴۰۱-۱۴۰۰

کوئیک (۱۷۸ هزار واحد) و پژوپارس (۱۲۰ هزار واحد)، خودروهایی با بیشترین تیراژ تولید در سال ۱۴۰۱ بوده‌اند

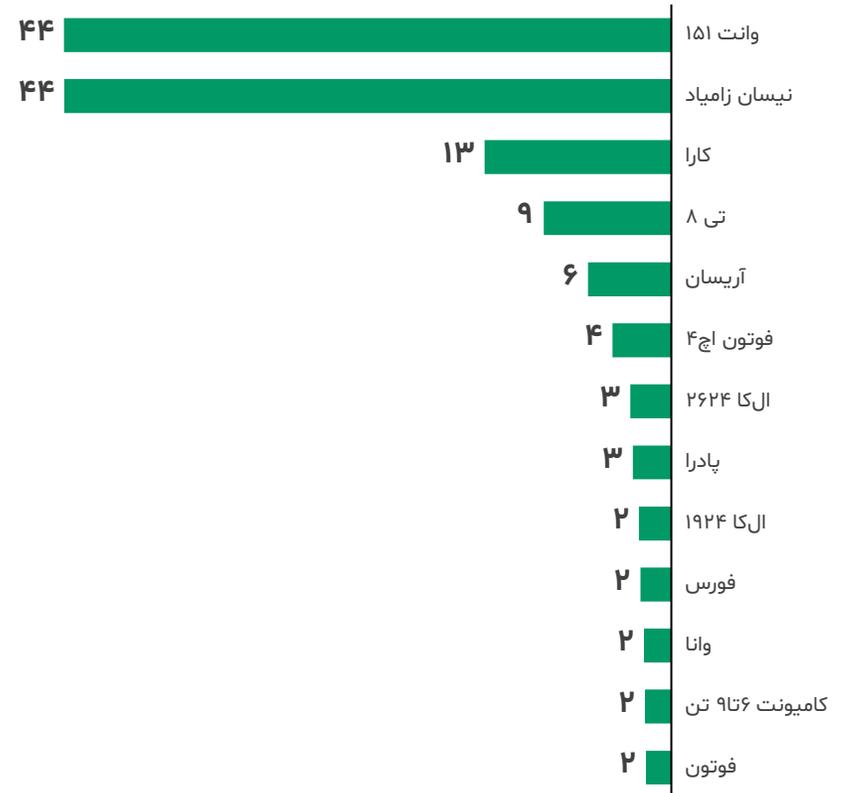
عمده خودروهای سواری

هزار واحد

عمده خودروهای تجاری

هزار واحد

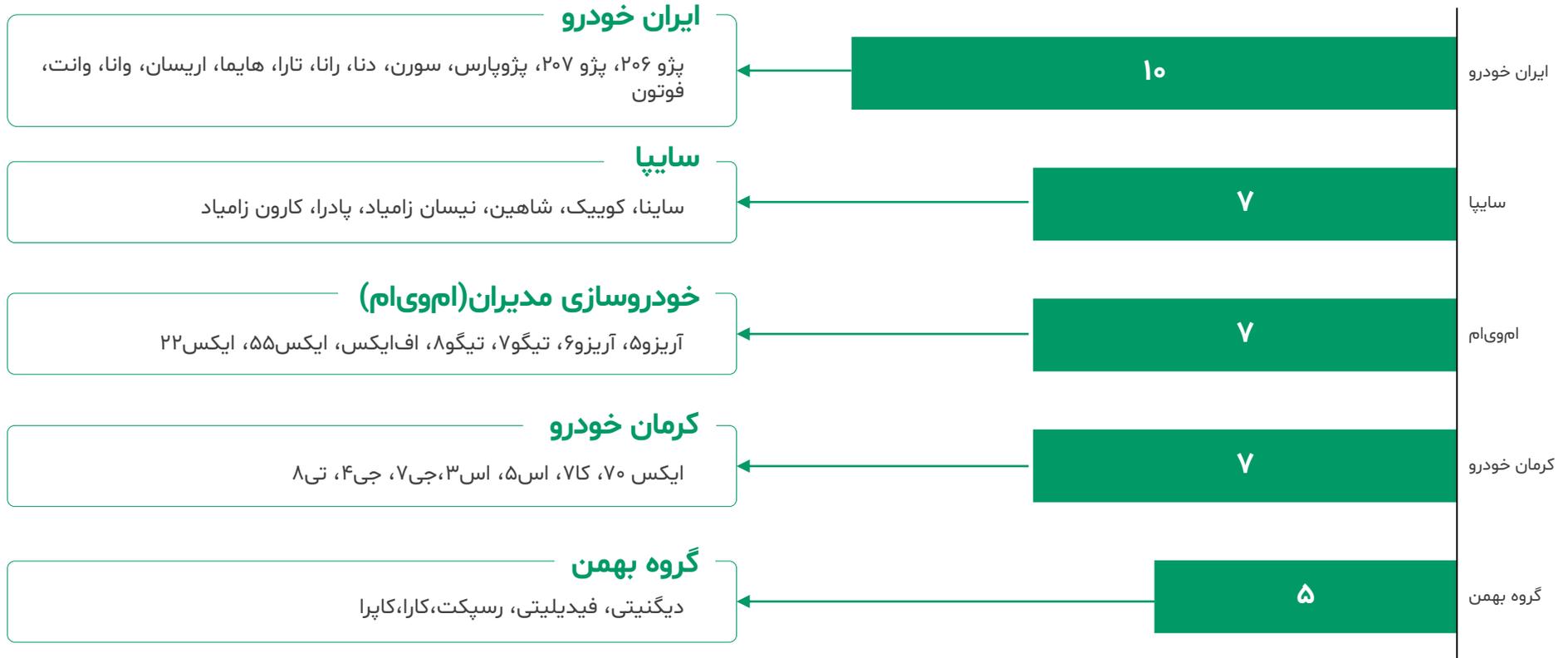

وزارت صنعت، معدن، تجارت ایران

از نظر تیراژ تولید، ایران خودرو با ۱۰ عنوان برند با تیراژ بالا، جایگاه اول را در بین تولیدکنندگان دارد و سایپا و ام‌وی‌ام و کرمان خودرو، هر کدام با ۷ عنوان در جایگاه بعدی قرار می‌گیرند

برندهای با تیراژ بالا

خودروسازان بر اساس خودروهای با تیراژ بالا در سال ۱۴۰۱ تعداد برند

صادرات خودروی ایران

۳

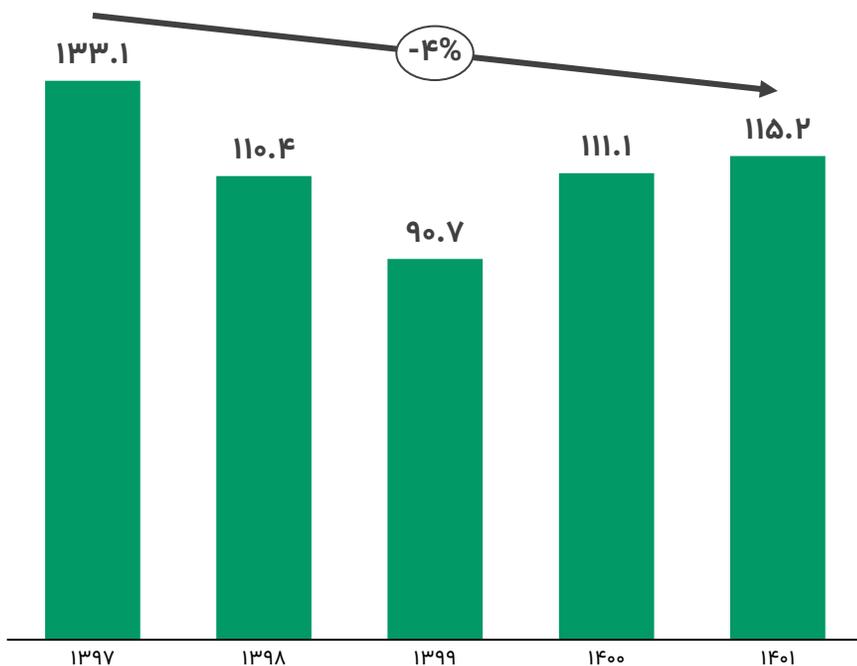

نرخ رشد مرکب سالانه (CAGR) برای سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ برای حجم و ارزش صادرات خودرو ایران به ترتیب ۱ و ۴- درصد بوده که نشان‌دهنده صادرات کالاهای با ارزش کمتر در صنعت خودرو در این فاصله است

ارزش صادرات خودرو

میلیون دلار

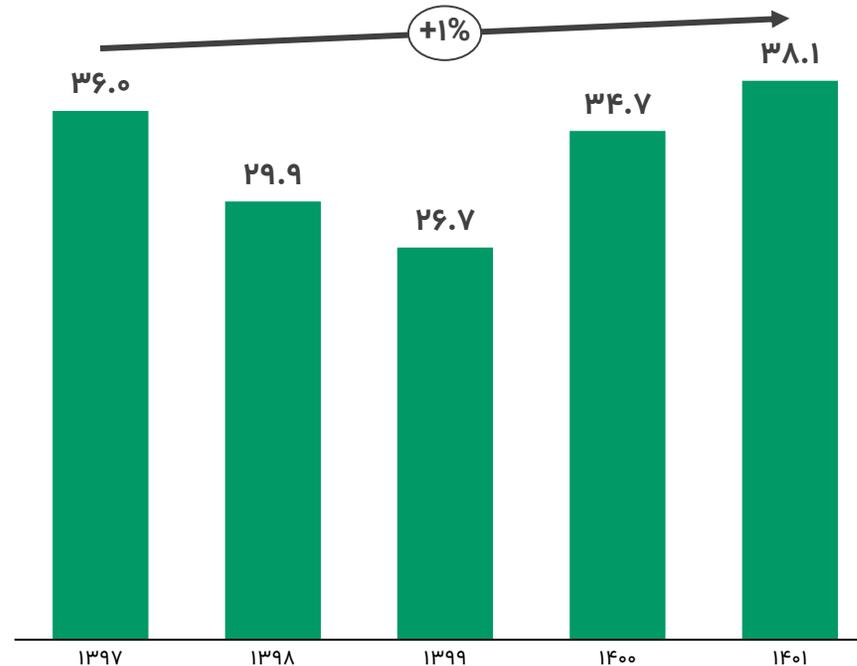
CAGR نرخ رشد مرکب سالانه
(۱۳۹۷-۱۴۰۱)

حجم صادرات خودرو

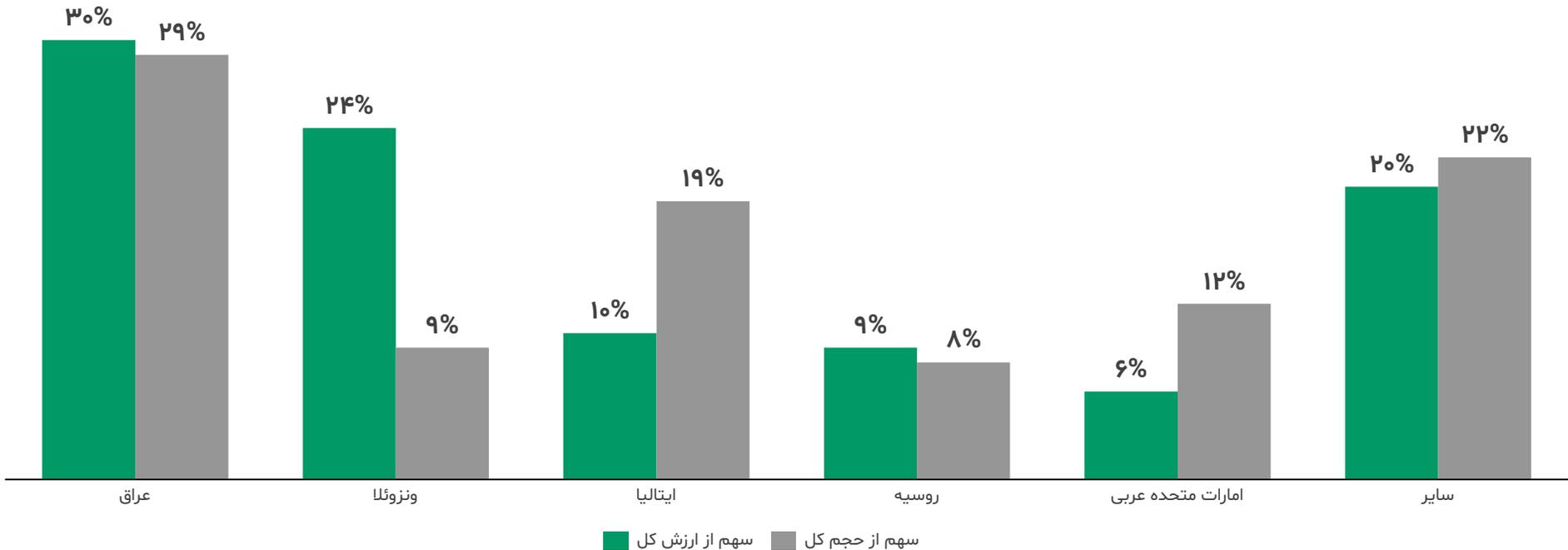
هزار تن

CAGR نرخ رشد مرکب سالانه
(۱۳۹۷-۱۴۰۱)

در سال ۱۴۰۱، عراق واردکننده‌ی حدود یک سوم صادرات خودرویی ایران بوده و ونزوئلا با ۹٪ از حجم صادرات ایران و ۲۴٪ از ارزش آن، جذابترین مقصد صادراتی در سال ۱۴۰۱ به لحاظ ارزش واحد صادراتی بوده است

مقاصد اصلی صادرات خودرو در ۱۴۰۱
% سهم از کل صادرات

نکات

- ونزوئلا در سال ۱۴۰۱ مقصد محصولات نسبتاً گران خودرویی ایران بوده که به دلیل درصد قابل توجهی بالاتر از سهم در ارزش صادرات (۲۴٪) در مقایسه با سهم آن در حجم (۹٪) است

گمرک جمهوری اسلامی ایران

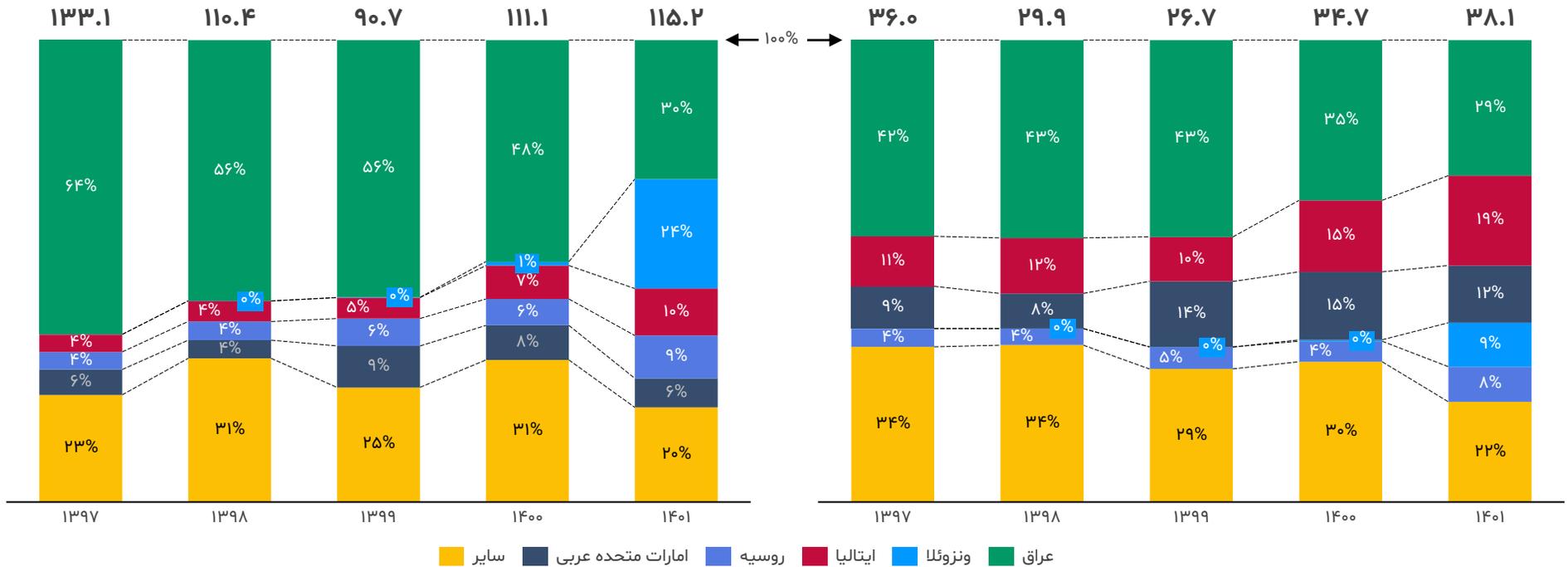
عراق در سال ۱۳۹۷ جذابترین بازار صادراتی خودرویی ایران بوده (با ۶۰٪ از ارزش و ۴۰٪ از حجم) در حالی که در سال ۱۴۰۱ به لحاظ ارزش (۳۰٪) و حجم (۲۹٪) عدد متناسبتری داشته است

ارزش صادرات خودرو به تفکیک مقاصد

میلیون دلار

حجم صادرات خودرو به تفکیک مقاصد

هزار تن

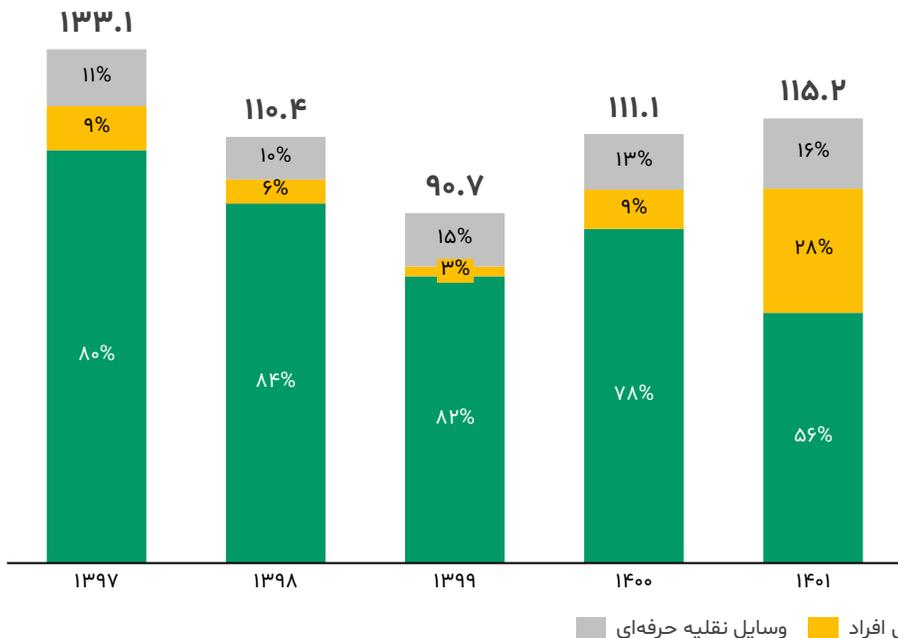
نکات

- صادرات خودرو ایران به عراق به عنوان واردکننده اصلی به تدریج هم از نظر ارزش و هم از نظر حجم کاهش یافته است؛ از ۸۴.۹ میلیون دلار و ۱۵.۳ هزار تن در سال ۱۳۹۷ به ۳۴.۷ میلیون دلار و ۱۱.۲ هزار تن در سال ۱۴۰۱ رسیده است
- روسیه و ایتالیا از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ به ترتیب ۱۰۷ و ۹۰ درصد رشد واردات خودرو از ایران را ثبت کرده‌اند

بالاترین رکورد صادرات «قطعات و لوازم جانبی» به لحاظ ارزش صادرات مربوط به سال ۱۳۹۸ با ۸۴٪ سهم از ارزش بوده که این عدد در سال ۱۴۰۱ به ۵۶٪ رسیده است

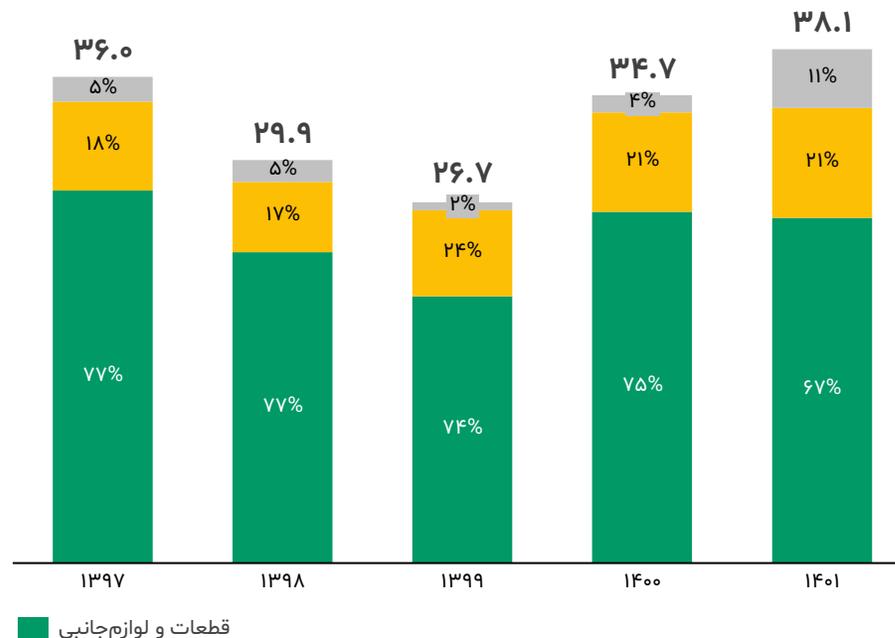
ارزش صادرات خودرو به تفکیک نوع

میلیون دلار

حجم صادرات خودرو به تفکیک نوع

هزار تن

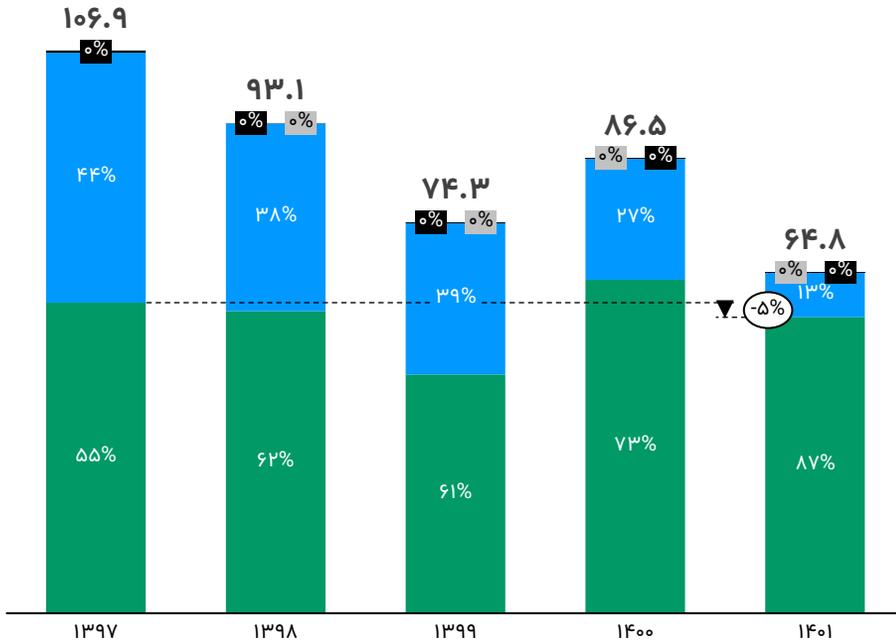

نکات

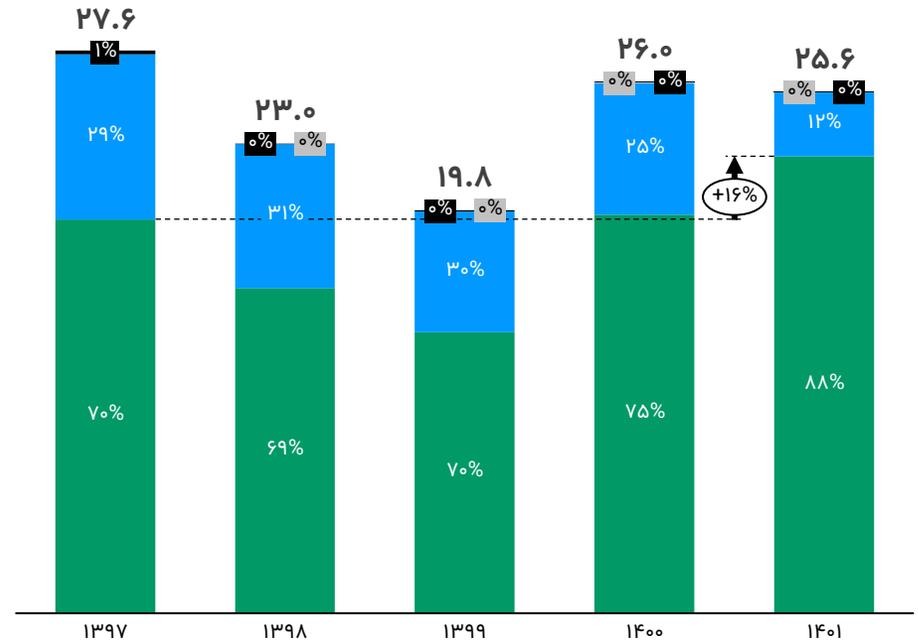
- حمل و نقل افراد یک دسته محصول گران قیمت برای صادرات است که ۲۸٪ از ارزش صادرات را در مقایسه با سهم ۲۱ درصدی از حجم آن در سال ۱۴۰۱ دارد
- صادرات خودروهای حرفه‌ای پس از اعمال تحریم‌ها در سال ۱۳۹۷ رشد آن را هم از نظر ارزش و هم از نظر حجم احیا کرده است

ارزش صادرات «قطعات حمل‌ونقل افراد و وسایل نقلیه حرفه‌ای» به عنوان دسته‌ی غالب، طی سال‌های ۱۳۹۷-۱۴۰۱ کاهش یافته ولی حجم صادرات آن افزایش یافته است

ارزش صادرات قطعات و لوازم جانبی به تفکیک نوع
میلیون دلار

حجم صادرات قطعات و لوازم جانبی به تفکیک نوع
هزار تن

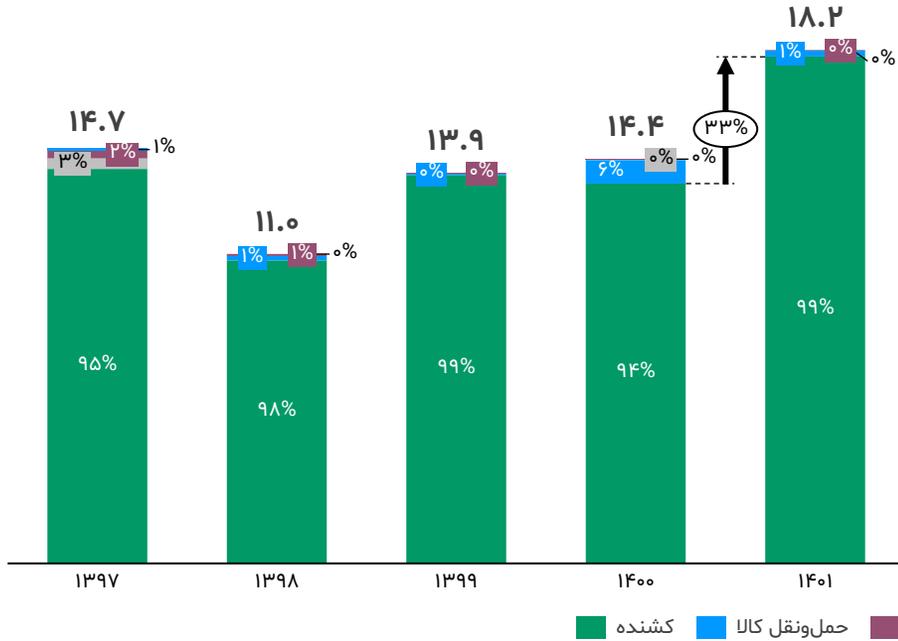
■ قطعات حمل‌ونقل افراد و وسایل نقلیه حرفه‌ای ■ بدنه ■ شاسی ■ وسایل نقلیه برای استفاده حرفه‌ای

نکات

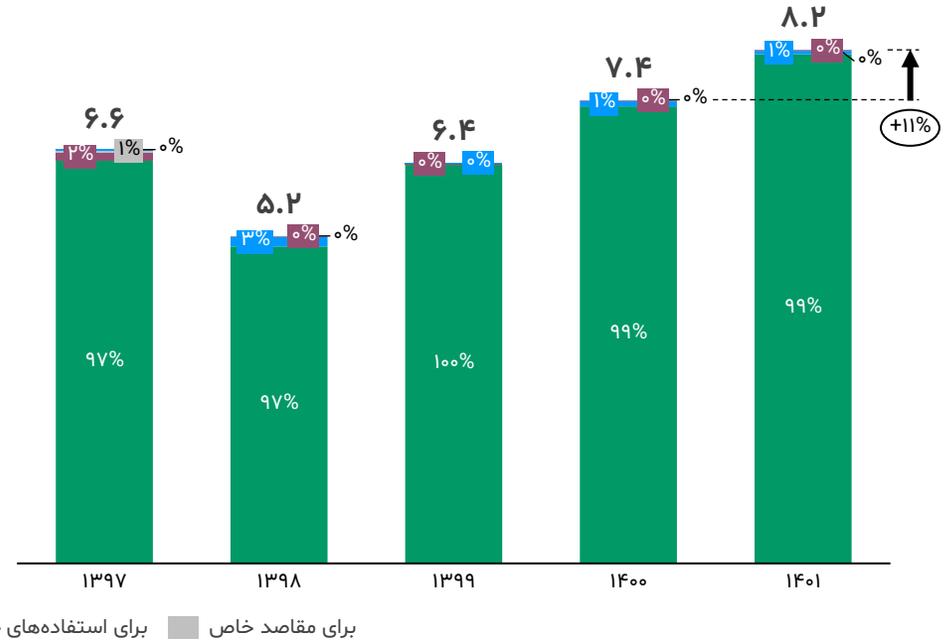
- طی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱، صادرات بدنه از نظر ارزش و حجم به طور مداوم کاهش یافته و از ۴۷.۵ میلیون دلار و ۸.۱ هزار تن در سال ۱۳۹۷ به ۸.۵ میلیون دلار و ۳.۱ هزار تن در سال ۱۴۰۱ رسیده است

صادرات کِشنده، به عنوان منبع اصلی ارزش صادرات خودروهای حرفه‌ای، پس از ۴ سال رکود نسبی، از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ رشد بالایی را تجربه کرده است

ارزش صادرات قطعات و لوازم جانبی به تفکیک نوع
میلیون دلار

حجم صادرات قطعات و لوازم جانبی به تفکیک نوع
هزار تن

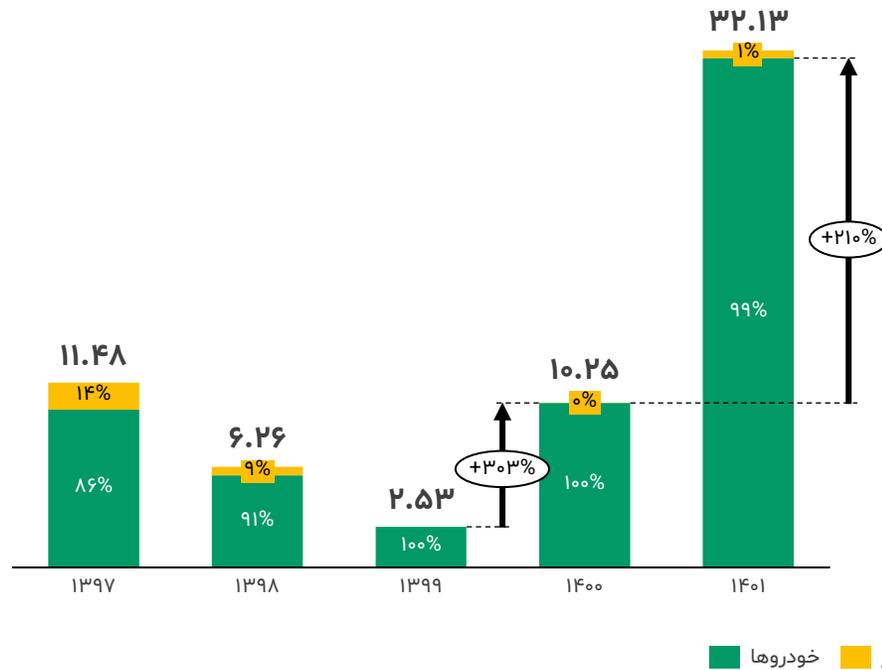
نکات

- در دسته کِشنده از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ به ترتیب از نظر ارزش و حجم ۳۳% و ۱۱% رشد داشته و رکورد جدیدی را طی سال‌های ۱۳۹۷-۱۴۰۱ به دست آورده است
- برخلاف کِشنده، صادرات حمل و نقل کالا طی سال‌های ۱۳۹۷-۱۴۰۱ روند نوسانی را تجربه کرد

صادرات خودرو پس از اعمال تحریم‌ها در سال‌های ۱۳۹۷-۱۴۰۱ احیا شده و رشد چشمگیری هم از نظر ارزش و هم از نظر حجم در سال‌های منتهی به سال ۱۴۰۱ داشته است

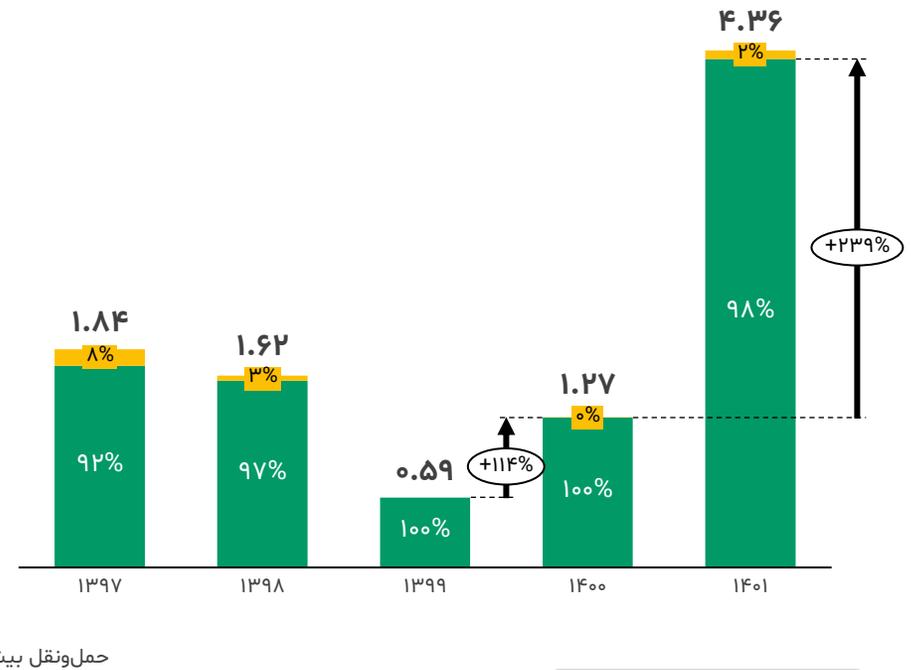
ارزش صادرات حمل‌ونقل افراد به تفکیک نوع

میلیون دلار

حجم صادرات حمل‌ونقل افراد به تفکیک نوع

هزار تن

نکات

- صادرات حمل‌ونقل افراد از نظر ارزش و حجم در سال‌های ۱۳۹۹-۱۴۰۱ رشد چشمگیری داشته و در سال‌های ۱۴۰۰-۱۴۰۱ و ۱۴۰۰-۱۴۰۱ به ترتیب با بیش از ۳۰۰ و ۲۰۰ درصد افزایش ارزش صادرات و بیش از ۱۰۰٪ و ۲۳۰٪ افزایش حجم مواجه بوده است
- برخلاف دسته خودرو، صادرات خودروهای حمل بیش از ۱۰ نفر هنوز به مقادیر قبل از اعمال تحریم‌ها برنگشته است

بازیگران برتر خودروی ایران

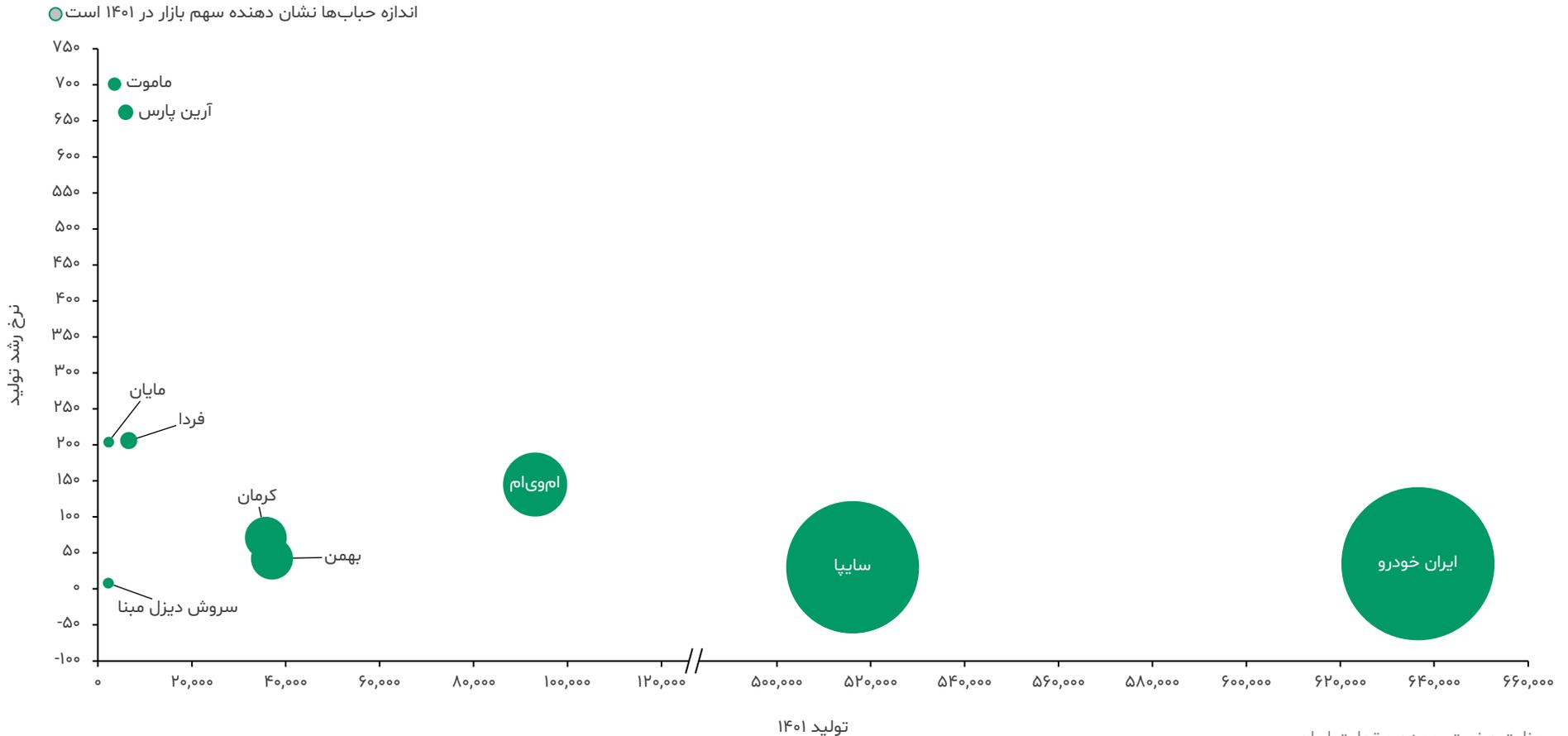

۴

خودروسازان با سطح تولید پایین‌تر، نرخ رشد بسیار بالاتری دارند که نشان‌دهنده بازیگران جدید نوظهور و شکل‌گیری رقابت بالاتر در صنعت خودرو است

تولید خودروسازان و نرخ رشد در ۱۴۰۰-۱۴۰۱

وزارت صنعت، معدن و تجارت ایران

این بخش به معرفی بازیگران برتر می‌پردازد که مبتنی بر آخرین نسخه‌ی منتشرشده (عملکرد سال ۱۴۰۱) از نتایج رتبه‌بندی سازمان مدیریت صنعتی (IMI۵۰۰) است

مقدمه

- موسسه مدیریت صنعتی (IMI) رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران را از سال ۱۳۷۷ آغاز کرده و آخرین نسخه‌ی آن در دی‌ماه ۱۴۰۲ منتشر شده که به عملکرد سال ۱۴۰۱ می‌پردازد

اهداف رتبه‌بندی

- هدف اصلی از تدوین رتبه‌بندی IMI۵۰۰ تعیین و رتبه‌بندی میزان مشارکت شرکت‌ها در اقتصاد ملی، به منظور ارتقای شفافیت و رقابت در محیط کسب‌وکار و به‌طور کلی ارتقای جایگاه بنگاه‌های ایرانی است
- اثربخشی اقتصادی فعالیت یک شرکت در سطح ملی با حجم فروش آن ارتباط مستقیم دارد
- این مقایسه و رتبه‌بندی بر اساس اطلاعات مالی منتشرشده در صورت‌های مالی شرکت‌هاست

شاخص‌های رتبه‌بندی

- IMI-۵۰۰ با در نظر گرفتن هفت دسته شاخص اصلی، که هر کدام شامل شاخص‌های دقیق و خاصی هستند، به رتبه‌بندی شرکت‌ها می‌پردازد (لطفاً به جدول زیر مراجعه کنید)

شاخص‌ها

گروه شاخص‌ها

شاخص‌ها	گروه شاخص‌ها
فروش، رشد فروش، فروش سرانه، ارزش افزوده، دارایی، رشد دارایی، تعداد کارکنان، رشد تعداد کارکنان	رشد و اندازه شرکت
سود دهی، رشد سود، برگشت فروش، برگردان دارایی‌ها، بازگشت سرمایه‌گذاری، نسبت مالکیت، سهم دارایی‌های غیرجاری از کل	سوددهی و شاخص‌های عملکرد
بهره‌وری کلی، بهره‌وری نیروی کار، بهره‌وری سرمایه	بهره‌وری
صادرات، صادرات سرانه، رشد صادرات، نسبت صادرات به فروش کل	صادرات
نسبت فعلی نقدینگی، نسبت سرمایه در گردش به فروش، نسبت سرمایه در گردش به سود	نقدینگی
نسبت بدهی، نسبت هزینه‌های مالی به پوشش مالی	بدهی
ارزش بازار، نسبت قیمت به سود، نسبت قیمت به سود خالص	بازار

بر اساس IMI-۵۰۰ (نسخه ۱۴۰۱) چهار شرکت برتر صنعت خودرو از میان ۵۰۰ شرکت برتر عبارتند از ایران خودرو، سایپا، ایران خودرو دیزل و بهمن

IKCO

۷

رتبه شرکت در سال ۱۴۰۱

۱۷

رتبه شرکت در سال ۱۴۰۱

IKCO
IRAN KHODRO DIESEL

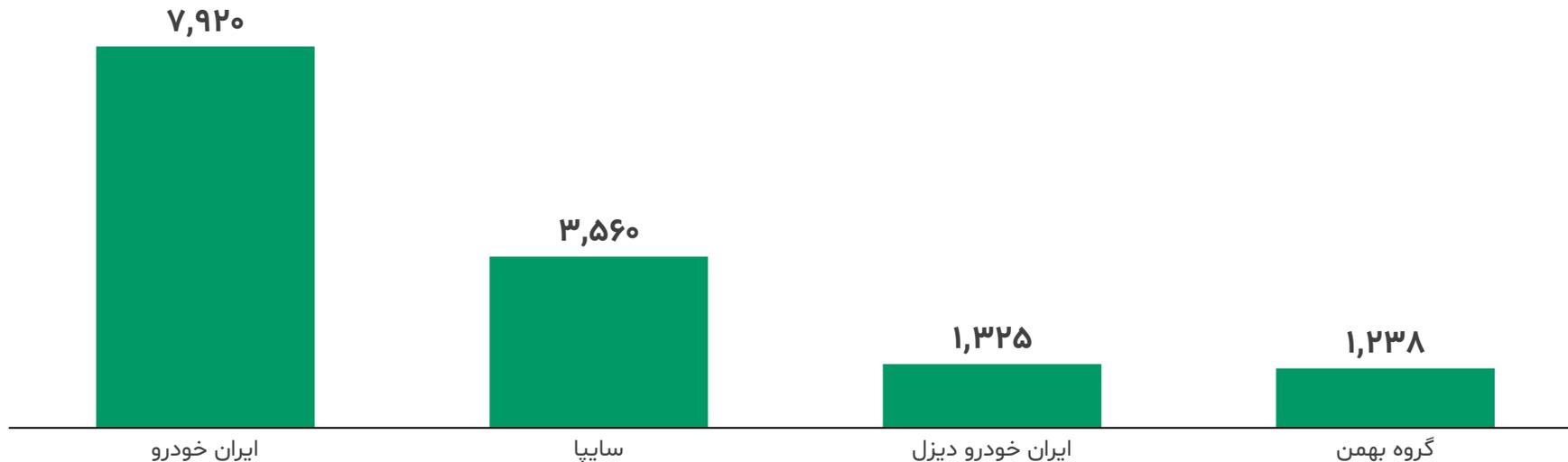
۳۹

رتبه شرکت در سال ۱۴۰۱

۴۱

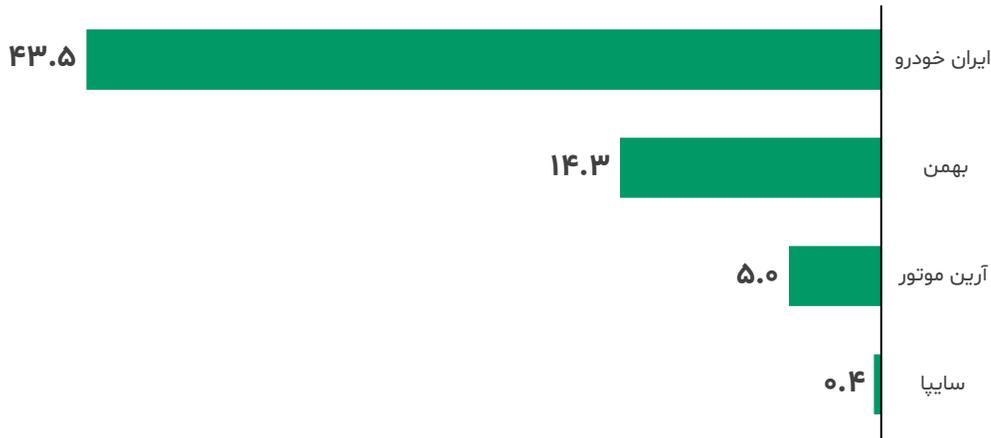
رتبه شرکت در سال ۱۴۰۱

فروش ۱۴۰۱ به میلیون دلار \$

وزارت صمت در سال ۱۴۰۱ به خودروسازان اجازه داد تا تولید مازاد بر میزان تعهدشده‌ی خود را در بورس کالا عرضه کنند که منجر به افزایش درآمدی برای خودروسازان شد

ارزش فروش در بورس کالا در سال ۱۴۰۱
میلیون دلار

حجم فروش در بورس کالا در سال ۱۴۰۱
واحد

نکات

- تولید واقعی خودروسازان ایرانی (۱.۱ میلیون دستگاه) ۲.۵ برابر بیشتر از تولید تعهدشده (۰.۴ میلیون دستگاه) در سال ۱۴۰۱ بوده است^۱
- در تابستان ۱۴۰۱، وزارت صمت به خودروسازان اجازه داد تا تولید بیش از حد خود را بالاتر از سطح تعهدشده در بورس کالا به فروش برسانند^۲
- این طرح به فروش اضافی هر شرکت در سال ۱۴۰۱ منجر شد که در نمودارهای بالا نشان داده شده است
- به نظر می‌رسد بین حجم فروش خودروی گزارش‌شده سایپا (۳۶۰۶ دستگاه) و ارزش فروش (۰.۴ میلیارد دلار) اختلاف وجود داشته باشد که ممکن است به دلیل نوع خودروهای فروخته شده باشد (مثلاً آرین‌موتور خودروهایی با قیمت بالا ارائه می‌دهد)
- تجزیه و تحلیل دقیق‌تر و بررسی پیامدهای این سیاست مستلزم مطالعه بیشتر است که در چارچوب نسخه‌ی فعلی این گزارش نمی‌گنجد

(۱) وزارت صنعت، معدن و تجارت ایران (۲) ایرنا

گروه صنعتی ایران خودرو - رتبه ۷ در IMI۵۰۰

۵۸۵ (هزار خودرو)
تولید واقعی

+۳۰%
نرخ رشد در
مقایسه با ۱۴۰۰

۶۵,۳۷۱
تعداد کارکنان

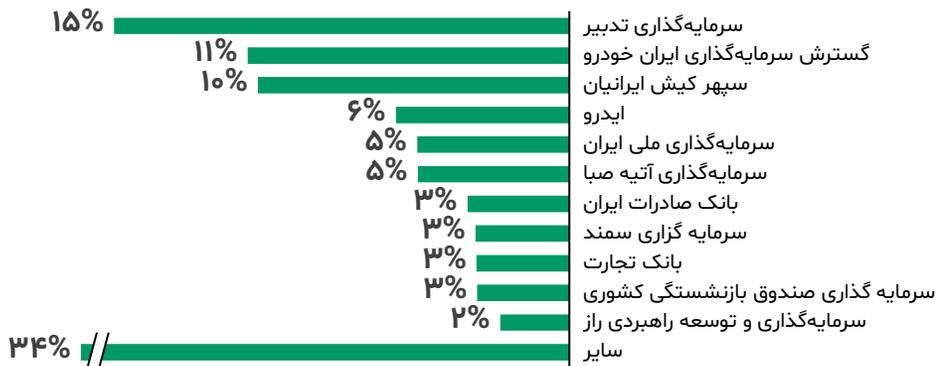
۴,۰۱۲ (میلیون دلار)
دارایی

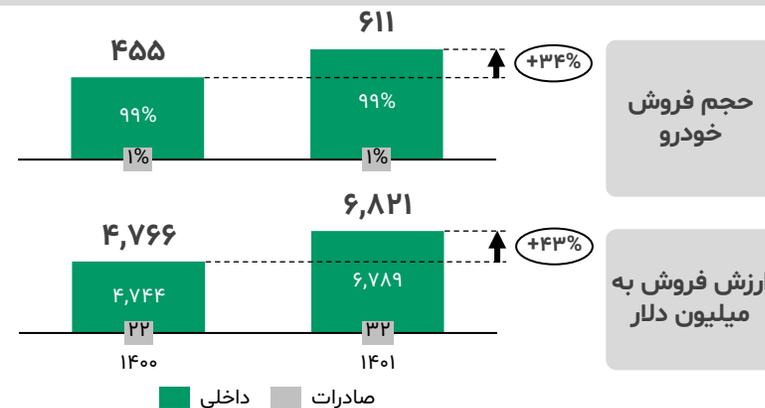
IKCO

تاسیس: ۱۳۴۱
مکان: جاده مخصوص تهران کرج

سهامداران در ۱۴۰۱

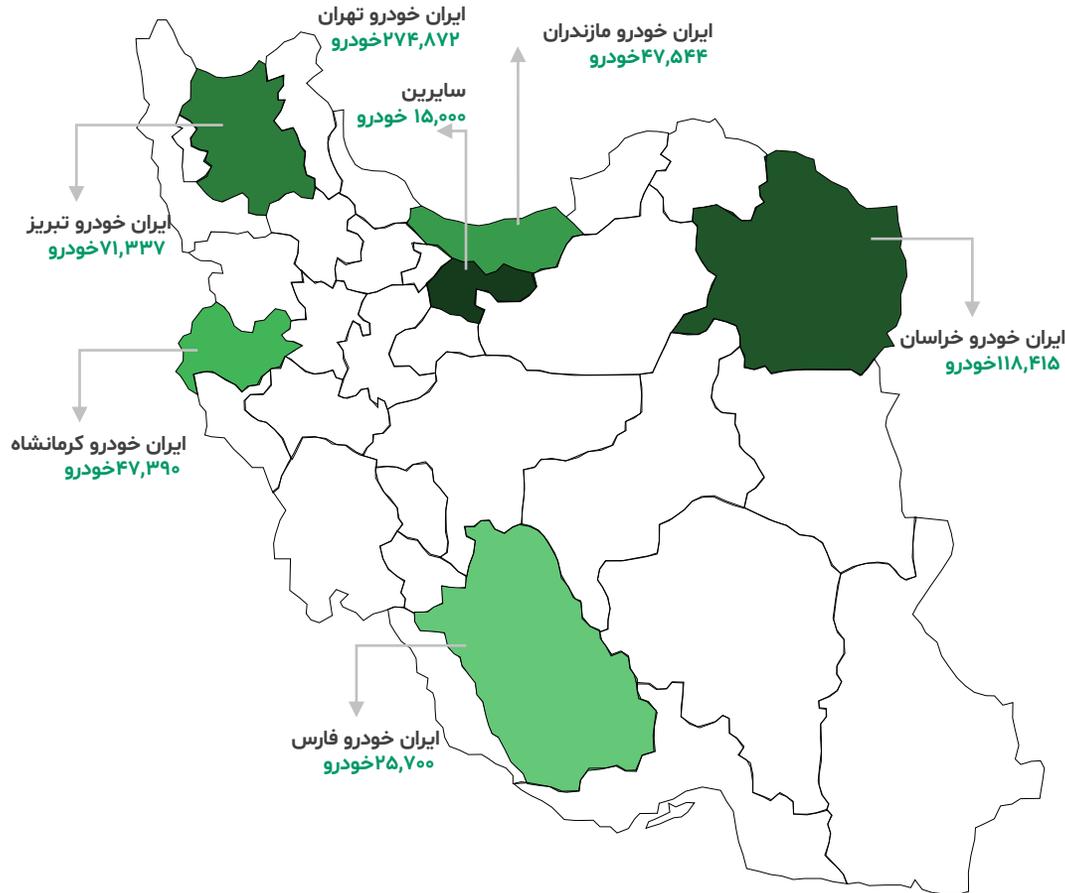

فروش

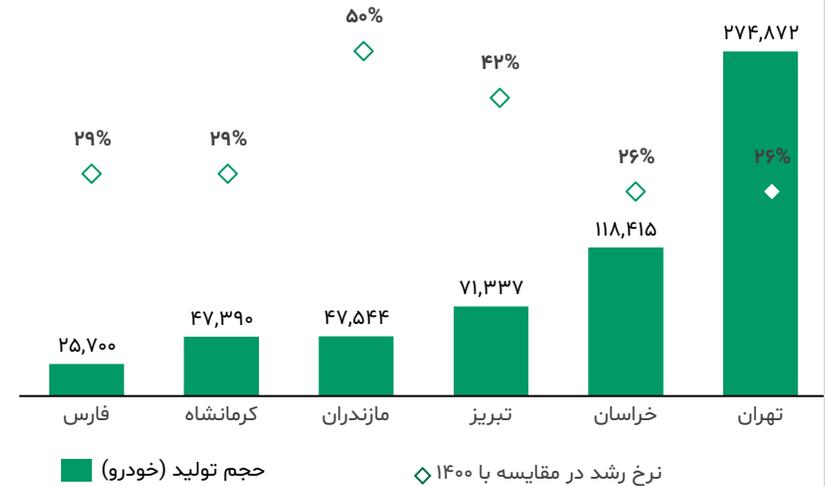

(۱) گزارش تلفیقی سالانه گروه صنعتی ایران خودرو (۱۴۰۱)

واحدهای تولیدی گروه صنعتی ایران خودرو در شش استان مختلف کشور قرار دارند که در میان آن‌ها بالاترین رشد تولید به نسبت سال ۱۴۰۰ مربوط به ایران خودروی مازندران (۵۰٪) و ایران خودروی تبریز (۴۲٪) بوده است

حجم تولید و رشد به تفکیک واحدها

(۱) گزارش تلفیقی سالانه گروه صنعتی ایران خودرو (۱۴۰۱)

گروه سایپا - رتبه ۱۷ در IMI۱۵۰۰

تاسیس: ۱۳۴۴

مکان: جاده مخصوص تهران کرج

۴۷۳ (هزار خودرو)
تولید واقعی

+۲۰%
نرخ رشد در
مقایسه با ۱۴۰۰

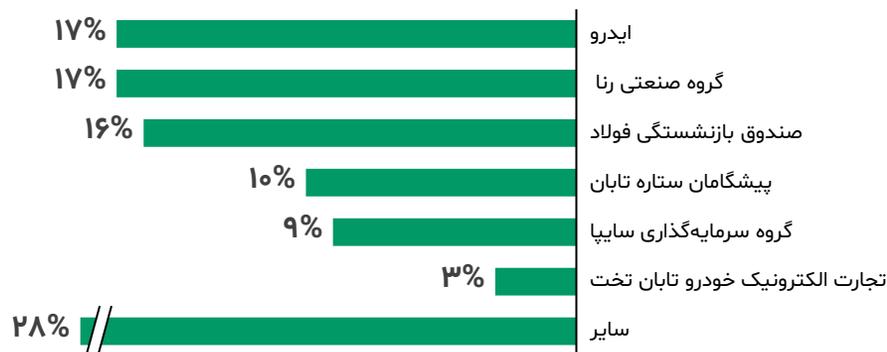
۴۵,۰۱۴
تعداد کارکنان

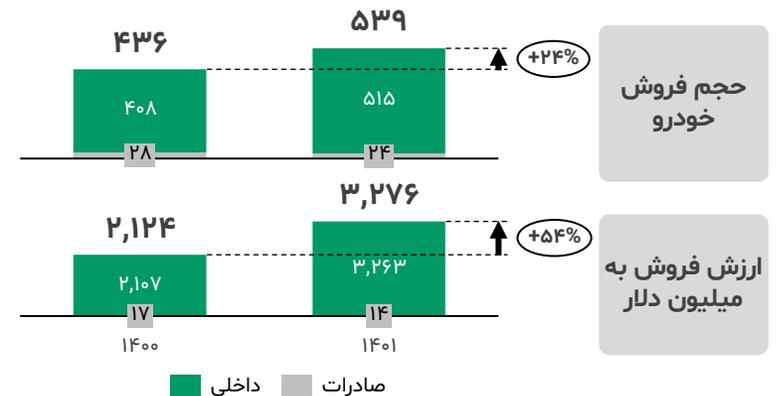
۲,۵۹۵ (میلیون دلار)
دارایی

سهم‌داران در ۱۴۰۱

فروش

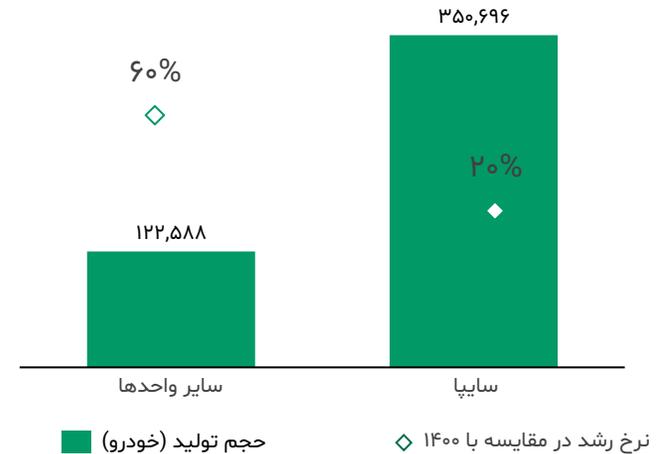

(۱) گزارش تلفیقی سالانه سایپا (۱۴۰۱)

سایپا سه واحد اصلی تولید در تهران، مرکزی و اصفهان دارد

حجم تولید و رشد به تفکیک واحدها-۱۴۰۱

• واحدهای دیگر شامل سایپا بونرو، سایپا سیترونن، پارس خودرو

سایپا دارای دو واحد تولیدی فعال در تونس و عراق و همچنین سه واحد غیرفعال در سوریه، ونزوئلا و الجزایر است

واحدهای تولیدی غیرفعال

سوریه

۱۰,۰۰۰

ظرفیت تولید سالانه
(خودرو)

انواع خودرو

ونزوئلا

۱۰,۰۰۰

ظرفیت تولید سالانه
(خودرو)

انواع خودرو

الجزایر

۱۰,۰۰۰

ظرفیت تولید سالانه
(خودرو)

انواع خودرو

واحدهای تولیدی فعال

تونس

۵,۰۰۰

ظرفیت تولید سالانه
(خودرو)

سایپا ۱۱، سایپا ۱۵۱

عراق

۲۰,۰۰۰

ظرفیت تولید سالانه
(خودرو)

سایپا ۱۳۱

شرکت ایران خودرو دیزل - رتبه ۳۹ در IMI۵۰۰

IKCO
IRAN KHODRO DIESEL

تاسیس: ۱۳۳۸

مکان: تهران، بزرگراه سعیدی

۱۸ (هزار خودرو)
تولید واقعی

۲/۵ برابر
نرخ رشد در
مقایسه با ۱۴۰۰

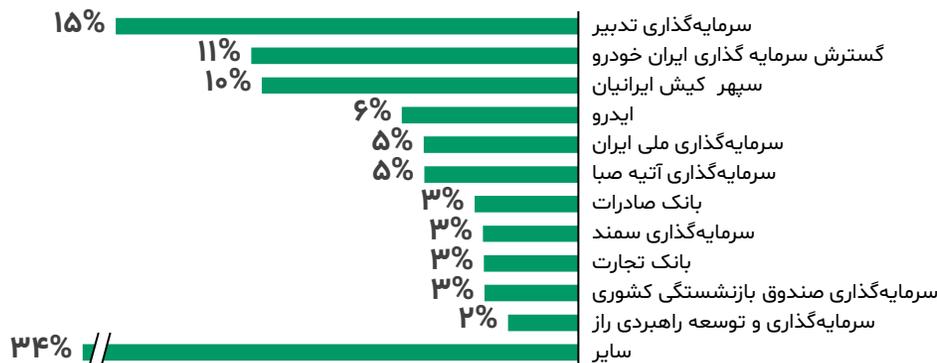
۷,۹۰۳
تعداد کارکنان

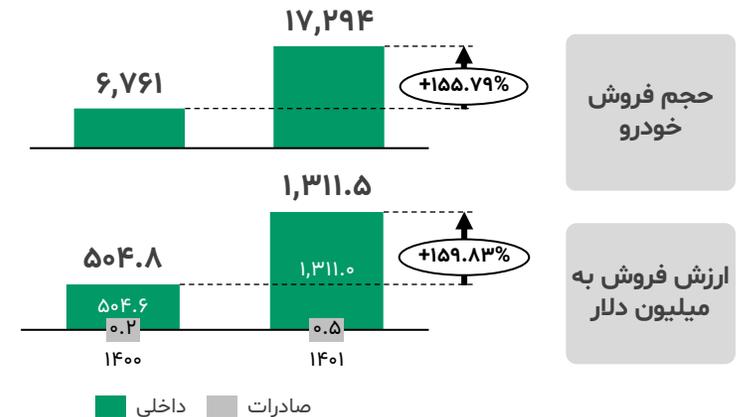
۱,۲۲۸ (میلیون دلار)
دارایی

سهام‌داران در ۱۴۰۱

فروش

گزارش تلفیقی سالانه ایران خودرو دیزل (۱۴۰۱)

گروه صنعتی بهمن موتور - رتبه ۴۱ در IMI۵۰۰

تاسیس: ۱۳۳۲

مکان: جاده مخصوص تهران کرج

۱۲۰ (هزار خودرو)
ظرفیت تولید

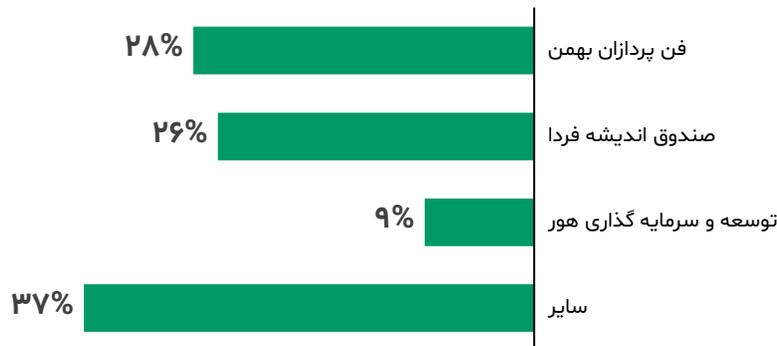

۱،۴۸۴ (میلیون دلار)
دارایی

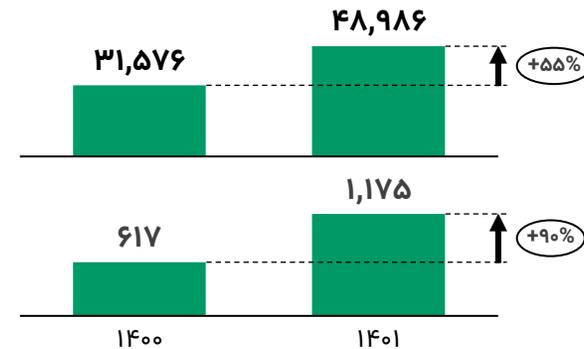

۶،۱۱۰
تعداد کارکنان

سهامداران در ۱۴۰۱

فروش

حجم فروش خودرو

ارزش فروش به میلیون دلار

گزارش تلفیقی سالانه بهمن خودرو (۱۴۰۱)

درباره ایران اکسپو و ایلپا

نمایشگاه توانمندی‌های صادرات ایران، که به عنوان IRAN EXPO شناخته می‌شود، در بهار سال ۱۳۹۲ تاسیس شده است.

این نمایشگاه با مشارکت وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور خارجه، و با سازماندهی ستاد برگزاری ایران اکسپو، به صورت سالانه برگزار می‌شود. این نمایشگاه به عنوان یک رویداد تجاری بین‌المللی جامع و باسابقه در بزرگترین مقیاس و کامل‌ترین تنوع نمایشگاه با بیشترین حضور خریدار به عنوان نمایشگاه شاخص ایران شناخته می‌شود. ایران اکسپو فرصتی منحصر به فرد جهت بازدید از آخرین محصولات شرکت‌های بزرگ ایرانی برای تجار و بازرگانان از سراسر دنیا ارائه می‌کند.

این نمایشگاه به عنوان دریچه و نماد صادرات ایران بنیان‌گذاری شده و پلتفرمی مهم برای همکاری‌های تجاری بین‌المللی در ۱۰ سال گذشته بوده که در برابر چالش‌های مختلف ایستادگی کرده و خدمات خود را به خریداران خارجی ارائه نموده است. این نمایشگاه در طی ۵ دوره برگزاری موفقیت‌آمیز با بیش از ۷۰ کشور در سراسر جهان روابط تجاری برقرار کرده است. نمایشگاه ایران اکسپو به صورت ویژه مبادلات تجاری و ارتباطات دوستانه بین ایران و جهان را ارتقا داده است.

ششمین دوره این نمایشگاه از تاریخ ۸ لغایت ۱۲ اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳ با حضور بیش از ۳۰۰۰ بازرگان خارجی از ۱۲۰ کشور برگزار خواهد شد.

اهداف و چشم‌انداز ایلیا

شرکت مشاوره مدیریت ایلیا در سال ۱۳۸۷ (۲۰۰۸) در شهر وین تاسیس شد و از زمان تولد یک رویا در سر داشت:

“Unfolding Potentials, Transforming Lives”

ارزش افزوده اصلی ایلیا برقراری ارتباطات موثر جهت درک مسائل، اتخاذ رویکرد ساختارمند جهت حل مسئله، داشتن روحیه حرفه‌ای و تعهد به بهبود مستمر ایران است.

داستان ایلیا با ارائه خدمات تحقیقات بازار و تدوین استراتژی ورود به بازار برای شرکت‌های بین‌المللی شکل گرفت و تا سال ۱۳۹۶ (۲۰۱۷) عمده فعالیت‌های ایلیا در همین راستا بوده است. همکاری با شرکت‌های پیشگام و معتبر ایرانی و اثرگذاری بر آن‌ها، همکاری با شرکت‌های Big 4 و یکی از شرکت‌های Fortune 500 از جمله افتخارات ایلیا است که با تلاش مستمر برای افزایش کیفیت بدان دست یافته است.

پس از تشدید تحریم‌ها و چالشی‌تر شدن فعالیت فضای بین‌الملل، ایلیا با یک تغییر و تحول درونی تمرکز خود را بر همکاری با شرکت‌های ایرانی و آماده بودن برای فرصت‌های بین‌المللی قرار داده است.

اکنون تیم ایلیا شامل ۶۵+ نفر از افراد مستعد و متخصص است که به صورت تمام‌وقت در حال ارائه خدمات به مشتریان در صنایع مختلف و در حوزه‌های کاری گوناگون هستند.

ماموریت

- ما یاری‌گر پیش‌برندگان هستیم تا برای گسترش خیر جمعی پایدار به شکوفایی آن‌ها کمک کنیم

ارزش‌ها

- ما اهمیت ویژه‌ای برای فرهنگ سازمانی قائل هستیم
- ما مشتریان خود را تحت تأثیر قرار می‌دهیم
- ما به دنبال بهترین برای ایران هستیم

چشم‌انداز

- دستیابی به ۰.۵٪ از سهم بازار مشاوره مدیریت در منطقه شورای همکاری خلیج فارس (P-GCC Market)

گستره‌ی خدمات ایلیا (۱/۳)

خدمات عمومی مشاوره کسب‌وکار

خدمت «مشاوره» ایلیا از طریق ارائه‌ی راهکارها و بینش‌های مبتنی بر داده به مشتریان برای تصمیم‌گیری آگاهانه و استفاده از فرصت‌های جدید کمک می‌کند.

خدمت «مشاوره» ایلیا در ۴ بخش ارائه می‌شود:

۱. تحقیقات بازار

- جمع‌آوری اطلاعات
- تحلیل بازار
- تحلیل مشتریان
- تحلیل رقبا
- نیازسنجی
- امکان‌سنجی
- بررسی عوامل خارجی
- تحلیل ذی‌نفعان

۲. استراتژی

- تدوین استراتژی
- تعیین هدف و رویه
- تحلیل محیط
- برنامه‌ریزی عملیاتی
- ارزیابی و بهبود

۳. بازاریابی

- تحلیل مشتری
- تدوین استراتژی بازاریابی
- برنامه‌ریزی تبلیغات
- تحلیل رقابت

۴. مشاوره داده‌محور

- تحلیل داده
- پیش‌بینی و مدل‌سازی
- بهینه‌سازی فرآیندها
- تحلیل رفتار مشتریان
- تحلیل رقابت

خدمات آموزش و توسعه منابع انسانی

خدمت «آموزش و توسعه منابع انسانی» ایلیا با طراحی و اجرای برنامه‌های توسعه رهبری، مهارت‌های نرم، مهارت‌های میان‌فردی و مربی‌گری (Coaching) به کسب‌وکارها کمک می‌کند.

خدمت «آموزش و توسعه منابع انسانی» ایلیا در چهار بخش ارائه می‌شود:

۱. طراحی ارزش‌ها و فرهنگ سازمانی

- بررسی و تدوین اولویت‌های فرهنگی سازمان
- بررسی و تدوین چشم‌انداز منابع انسانی
- تدوین کتابچه‌ی فرهنگ سازمانی

۲. برنامه‌های آموزش سازمانی

- توسعه‌ی مهارت‌های رهبری
- آموزش مهارت‌های بازخورد
- ارتقاء سطح مهارت مدیران
- بهبود ارتباطات سازمانی
- ارتقاء کار تیمی

۳. پرورش مربی و تسهیل‌گر

- تربیت مربی سازمانی (Coach)
- تربیت مدرس سازمانی

۴. برنامه‌ریزی شایستگی و ارزیابی عملکرد

- تعیین شایستگی‌های ضروری برای کارکنان سازمان
- تعیین ملاک‌ها و فرآیندهای جذب افراد جدید
- تعیین ملاک‌ها و فرآیندهای ارزیابی کارکنان

گستره‌ی خدمات ایلیا (۲/۳)

خدمات تحول سازمانی

خدمت «تحول» ایلیا به کسب‌وکارها کمک می‌کند تا با توجه به توانایی‌ها، شرایط محیطی، بازار و صنعت، علایق و ارزش‌ها و دارایی‌هایشان، هر جا که نیاز به تغییر باشد، تغییر و تحول لازم را طراحی و اجرا کنند.

خدمت «تحول» ایلیا طی سه مرحله انجام می‌شود:

۱. کشف و ارزیابی سازمان

- ارزیابی همه جانبه‌ی ابعاد کسب‌وکار
- شناسایی قابلیت‌ها و نقاط قابل بهبود کسب‌وکار
- نگاشت مدل عملیاتی فعلی
- شناخت عمیق تصمیم‌گیرندگان کلیدی

۲. طراحی استراتژی و توسعه‌ی محصول

- کشف انتظارات، خواسته‌ها و علایق ذی‌نفعان اصلی
- هم‌آفرینی نیت و مقصد سازمان از تحول
- تدوین مدل عملیاتی هدف‌گذاری شده
- تعریف استراتژی سازمان برای پیاده‌سازی تحول

۳. پیاده‌سازی تحول

- تعریف استراتژی و محدوده تحول
- طراحی ساختار و سازماندهی تحول
- تشکیل تیم و نقش‌های موردنیاز تیم تحول
- تدوین فعالیت‌ها و فرآیندهای تحول
- انتخاب ابزارها و داده‌های موردنیاز

خدمات کسب‌وکارهای کوچک و متوسط

خدمت «کسب‌وکارهای خرد و متوسط ایلیا» به مشتریان کمک می‌کند تا مسیر توسعه را از یک کسب‌وکار سنتی به یک سازمان ساختارمند و چابک طی کنند.

خدمت «کسب‌وکارهای خرد و متوسط» ایلیا در ۴ بخش ارائه می‌شود:

۱. ساختارمندی

- تدوین استراتژی
- تدوین ساختار سازمانی
- تعریف فرآیندها
- کاهش وابستگی کسب‌وکار به مدیرعامل و موسس

۲. بهبود عملکرد و رشد

- عارضه‌یابی سازمانی
- بهینه‌سازی فرآیندها
- افزایش بهره‌وری

۳. تحول

- تحول عملکرد مالی
- تحول عملیاتی

۴. راه‌اندازی

- راه‌اندازی کسب‌وکار
- طراحی مدل کسب‌وکار
- طراحی و تدوین استراتژی
- تعیین و پیاده‌سازی فرآیند جذب منابع انسانی
- همراهی کسب‌وکار تا رسیدن به نقطه‌ی ایده‌آل

گستره‌ی خدمات ایلیا (۳/۳)

خدمات روانشناسی سازمانی

در گام نخست این خدمت، کارکنان سازمان ارزیابی اولیه می‌شوند و با استفاده از چندین شاخص از جمله سن شرکت و بستر فعالیت شرکت، روانشناسانی به سازمان اختصاص می‌یابند.

ارزیابی افراد در یک سیستم اختصاصی انجام می‌شود و افراد در مسائل خلقی، سلامت فردی و روابط بین فردی مورد سنجش قرار می‌گیرند و پس از غربال اولیه، کارکنان بر اساس اولویت، خدمات روانشناسی می‌گیرند.

همچنین با ارائه‌ی گزارش‌های فصلی (با حفظ محرمانگی داده‌های کارکنان) وضعیت سلامت سازمان و تغییرات آن نیز مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و مدیران می‌توانند آخرین اطلاعات از حال و هوای کارکنان خود را مشاهده کرده و برای تعریف اقدامات و اهداف خود از آن بهره بگیرند.

آموزش‌های مبتنی بر مدل‌های روانشناختی

در این گروه خدمات، علاوه بر مشاوره‌ی فردی، آموزش‌هایی که به فراخور حال سازمان برای بهبود کلی وضعیت روانی آن لازم تشخیص داده شوند به کارکنان ارائه می‌شود؛ برخی از این کارگاه‌ها عبارتند از:

کارگاه مدیریت هیجان

کارگاه کنترل خشم

کارگاه ارتقای تاب‌آوری

کارگاه مدیریت استرس

خدمات حقوقی ایلیا

ایلیا با هدف گسترش خدماتی که به کسب‌وکارها ارائه می‌کند و نیاز مشتریان خود، اقدام به همکاری با تیم حقوقی **هم‌قلم** نموده است. تیم هم‌قلم، مجموعه‌ای از متخصصان خبره‌ی حقوقی در زمینه‌های مختلفی از جمله: حقوق تجارت بین‌الملل، حقوق تجاری-اقتصادی، حقوق مالکیت فکری، حقوق نفت‌وگاز و ... است. حاصل این همکاری، تیم «هم‌قلم ایلیا» است که همه‌ی خدمات حقوقی که مورد نیاز کسب‌وکارها است را به آن‌ها ارائه می‌کند. در این بخش خدماتی که توسط **هم‌قلم** ارائه می‌شود بیان شده است.

- تنظیم انواع قراردادهای داخلی و بین‌المللی
- ارزیابی سلامت حقوقی شرکت‌ها و ارائه گزارش‌های تفصیلی مرتبط
- ارائه خدمات مشاوره و استراتژی‌های حقوقی مختص به کسب‌وکارها
- مدیریت مذاکرات قراردادی و همراهی در انواع فرآیندهای سرمایه‌گذاری، ادغام و تملیک
- انجام کلیه‌ی دعاوی مرتبط با کسب‌وکارها
- مشاوره در حوزه امور مالکیت فکری و حفاظت از اطلاعات
- تاسیس و ثبت شرکت و انجام فرآیندهای ثبتی مورد نیاز شرکت‌ها

تیم اجرایی

مدیر پروژه
امیر حسینی

معاون شرکت مشاوره مدیریت ایلیا

مهدی کاظمی

تحلیل‌گر ارشد
شرکت مشاوره مدیریت ایلیا

سعید سلیمی

مشاور
شرکت مشاوره مدیریت ایلیا

حسام‌الدین میرجلیلی

تحلیل‌گر
شرکت مشاوره مدیریت ایلیا

مریم زینلی‌زاده

تحلیل‌گر
شرکت مشاوره مدیریت ایلیا

تیم راهبری

غلامحسین محمدی

عضو هیئت مدیره شرکت
مشاوره مدیریت ایلیا

احمد ایمانی

دبیر نمایندگان
ایران اکسیو

مجید تکبیری

رئیس ستاد برگزاری
نمایشگاه ایران اکسیو

این گزارش به سفارش ایران اکسیو و با تلاش شرکت مشاوره مدیریت ایلیا انجام شده است. تدوین سری صنعت‌سنج صادرات برای هفت صنعت به دو زبان فارسی و انگلیسی، در فاصله بهمن ۱۴۰۲ تا فروردین ۱۴۰۳ انجام شد. لازم است از همراهی و کمک‌های امیر ابراهیم‌زاده، محمود عبادی، فرزانه صادقی، امیرحسین کیهانپور، آيسان عطایی، علی پورجلیلی، مهدی محمدی و ثنا علینقیان که در مسیر تکمیل این گزارش‌ها به ما کمک کردند، تشکر کنیم.

خوشحال می‌شویم تا برای دریافت گزارش‌ها و ارائه نظرات ارزشمندتان به درگاه ایلیا مراجعه کنید.

insightry.ilia.co

پیوستها

مرکز آمار ایران به صورت سالانه گزارش‌هایی تحت عنوان «کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر» منتشر می‌کند و در آن شاخص‌های عملکردی متعددی را (تولید، ارزش‌افزوده، اشتغال، و ...) گزارش می‌کند

مرکز آمار ایران، زیر نظر سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی اداره می‌شود و متولی رسمی گردآوری و انتشار آمارهای رسمی است

کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر

مرکز آمار ایران هر سال نتایج گزارش «کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر» را منتشر می‌کند که در آن متغیرهای اصلی مربوط به عملکرد کارگاه‌های صنعتی در سراسر کشور طبق طبقه‌بندی ISIC جمع‌آوری می‌شود. از داده‌هایی که در این گزارش منتشر می‌شود می‌توان به تعداد کارگاه‌ها در هر صنعت، تعداد کارکنان، ارزش تولید و فروش، ارزش داده‌ها و ستانده‌ها، ارزش افزوده هر صنعت و سرمایه‌گذاری اشاره کرد. ما در این سری از گزارش‌های صنعت‌سنج از داده‌های مربوط به عملکرد سال ۱۳۹۹ استفاده کرده‌ایم که در زمان تدوین گزارش، آخرین نسخه‌ی منتشرشده توسط مرکز آمار بود.

ویژگی‌های گزارش‌های کارگاه‌های صنعتی

روش استخراج داده	برای داده‌های مربوط به کارگاه‌های صنعتی با ۱۰ تا ۵۰ نفر کارکن از روش نمونه‌گیری و برای کارگاه‌های بالاتر از ۵۰ نفر کارکن از روش سرشماری استفاده شده است
جمعیت	جمعیت آماری مدنظر این گزارش، کارگاه‌های صنعتی با ده نفر کارکن و بیش‌تر در تمام شهرها و استان‌های ایران است
ناشر	مرکز آمار ایران به عنوان باسابقه‌ترین نهاد رسمی در این زمینه، متولی رسمی انتشار آمارهای کشور به حساب می‌آید و آمارهای آن با روش‌های مشخص از بالاترین دقت و اعتبار برخوردار است
گستره صنایع	این گزارش تمامی صنایع را با توجه به طبقه‌بندی (International Standard Industrial Classification) ISIC ارائه می‌کند که امکان مقایسه فراهم باشد

نرخ ارز مورد استفاده برای فاصله سال‌های ۹۶-۱۳۹۰ نرخ بازار موازی (به نقل از بانک مرکزی ایران) و برای سال‌های ۱۳۹۶ به بعد، میانگین نرخ خرید و فروش حواله نیما بوده است

شمسی	میلادی	نرخ تبدیل
۱۳۹۰	۲۰۱۱	۱۳,۴۵۴
۱۳۹۱	۲۰۱۲	۲۶,۴۹۳
۱۳۹۲	۲۰۱۳	۳۰,۴۱۴
۱۳۹۳	۲۰۱۴	۳۱,۸۱۸
۱۳۹۴	۲۰۱۵	۳۳,۱۹۵
۱۳۹۵	۲۰۱۶	۳۴,۳۹۴
۱۳۹۶	۲۰۱۷	۴۱,۰۶۷
۱۳۹۷	۲۰۱۸	۸۰,۰۵۲
۱۳۹۸	۲۰۱۹	۱۱۱,۷۶۸
۱۳۹۹	۲۰۲۰	۲۰۸,۶۸۲
۱۴۰۰	۲۰۲۱	۲۳۰,۴۸۶
۱۴۰۱	۲۰۲۲	۲۷۵,۸۵۹
۱۴۰۲	۲۰۲۳	۳۷۹,۳۶۳

نکته

- برای تبدیل مقادیر به دلار در بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶، از "نرخ بازار موازی (میانگین نرخ فروش)" با استفاده از داده‌های منتشر شده توسط بانک مرکزی ایران (CBI) استفاده کرده‌ایم
- توجه داشته باشید که در طول سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶، بین نرخ بازار موازی و قیمت‌های رسمی اعلام شده توسط بانک مرکزی (نرخ‌های بانک مرکزی پایین‌تر از نرخ‌های ارز در بازار موازی است) تفاوت وجود داشت
- از سال ۱۳۹۶ به بعد، برای تبدیل مقادیر از نرخ نیما استفاده کرده‌ایم، زیرا این نرخ ارزی بود که بیشتر توسط صادرکنندگان استفاده می‌شد
- برای محاسبه نرخ ارز از میانگین نرخ خرید و فروش حواله نیما استفاده می‌شود
- لازم به ذکر است که نرخ ارز در ایران از سال ۱۳۹۶ به بعد یکپارچه نشده است و برای اهداف مختلف نرخ‌های متفاوتی وجود داشته است

تلفن: +۹۸۲۱۷۷۴۵۸۰۸۶

ایمیل: info@iranexpo.co

وبسایت: iranexpo.co

آدرس: میدان رسالت، خیابان هنگام، پلاک ۱۳۸

Backing the **Vanguards**

تلفن: +۹۸ ۲۱۵۲۱۸۹۹۰۱

ایمیل: office@ilia.co

وبسایت: ilia.co

آدرس: خیابان قائم مقام فراهانی، میدان طومانیان (شعاع)،

خیابان خدری، پلاک پنج، طبقه نهم